

Mirgu Marga
Rašo Kugis Mugis.

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DIRVA (THE FIELD)
Published every Friday in Cleveland by the
LITHUANIAN WEEKLY
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States \$2.00
In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter December 8th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

No. 50

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO

GRUOD.-DEC. 8, 1944

(20-ti metai :: 29th year)

Komunistai Nori Pajungti Maskvai Graikija

VOKIEČIŲ FRONTE

Gen. Patton'o vadovaujama Amerikos Trečia armija perėjo Saar upę keletuose punktuose, užėmė lalis parubežio miesto Saraguemines, ir labiau priartino prie suplaisinto miesto Saarbrucken. Amerikiečiai ir Britai užėmė nazius nuo Roer ir upių prie Julich ir jantų lėktuvai tūkstančiais atakuoja svarbias Vokietijos sritis, tuomi prisidėdami prie ardymo Hitlerio tvirtovės, kuri laikosi gana atkakliai, nors visa skylėta-susaudyta. Kanados kareiviai užėmė Ravenna miestą Italijoje, priversdami Vokiečius pasitraukti per kelias mylias. Britų ir Lenkų kariuomenė prasimušė pirmyn ir peržengė Lamone upę, Italijoje, tuomi pagerindami savo pozicijas.

RUSŲ fronte, bolševikų įėjios stumiasi artyn Austrijos. Vengrijoje Rusams pavyko pasistumti pirmyn 110 mylių frontu. Nežiurint Alijantų įsiveržimo Vokietijon, Vokiečiai dar tebeleiko penkis Prancūzijos uostus, kuriuose liko gerai apginkluotų gynybų garnizonai.

SU JAPONAIS

Leyte saloje, pasiliovus lietu, Amerikiečiai vėl padarė pirmynžangą, užimdami naujus plotus ir atkirsdami Japonų kareivių dalis. Japonai norėdami atkovoti prarastas sritis verčia savo parašutistus saloje įrengtose lėktuvų aikštėse. Amerikos lakunai šiomis dienomis nuskandino šešis Japonų laivus. Pirm to buvo nuskandinę penkis laivus.

Gruodžio 7 suėjo trys metai nuo to kai Japonai užpuolė Amerikos karo laivų stotį Pearl Harbor, Havai salose, kas privertė Ameriką įstoti į karą prieš Asies įėjias. Per tris metus labai daug laimėta, turint mintyje kaip Amerika buvo nepasirengus karui.

Išlikus Vokiečių Ožka tapo Naudinga

Vokiečių palikta ožkutė aprupina Amerikos kareivius pie nu. Jie pasistatę ožką ant savo "jeep" radiatoriaus stovi eilėje su puodukais, vienas gi ją melžia.

Amerika Atsisako Kištis

Maskvos kurstomi Graikijos komunistai veda atvirą karą paverkimui tos nualintos šalies ir įvedimui bolševikinės diktatūros. Graikijos sostinėje Atenuose, sulg žinių, suvirš 7,000 ginkluotų komunistų pasirengę mušui. Jie pasiryžę daryti galutinį užsimojimą užimti miestą ir įvesti bolševikų terorą.

Atsibuna jų susirėmimai su Britų ir Graikų reguliariu kariuomene. Nuolat eina susisauddymai. Nežiurint Graikų vyriausybės įsakymo bolševikams atiduoti ginklus iki Gruodžio 10, jie visai to nemano daryti. Bolševikai daro užpuolimus ant Britų kareivių važiuojančių miesto gatvėmis. Britų tankais remiamą kariuomenę įsiveržė į bolševikų centro patalpas, bet kiekvienam aukšte atsisubuvo susisauddymai, iki riaušiniškai nugalėti. Vienas Britų kareivis nušautas.

Nors Stalinas sutiko leisti Britams palaikyti savo įtaką Graikijoje, bet pirm negu Britai snės ten tvarką įvesti. Stalinas nori pajungti Graikiją po savim, neva pačių žmonių pareidavimu komunistų diktatūros.

Jei tai nebutu kurstymas iš Maskvos ir Maskvos atsiųstų agentu, komunistai nedarytų Britams kliūčių. Juk komunistai ir Hitlerį garbino, kada buvo jiems iš Maskvos įsakoma.

Stoka susitarimo prie to priedė

Europos dalykų tēmytojai tikrina kad ši kova kairiųjų prieš dešiniuosius visose šalyse ištinka del to kad Suvienytos Valstijos ir Anglija neturėjo susipratimo kaip palaikyti kontinente taiką, ir davė Maskvai laisvas rankas sauvai liuti.

Tuoju kaip tik šalys išlaisvinamos iš Vokiečių, jos pakvėla vidaus suirutės: tas ištiko Graikija, Italija, Belgija, Lenkija, Jugoslavija.

ja, ir kiek mažiau Prancūzija.

Sakoma, gal šie negeisti ni įvykiai paskatins Rooseveltą ir Churchill greičiau pasimatyti su Stalinu.

Europos valstybėse kylant revoliucijai, o Trims Didiesiems neturint jokio susitarimo kaip turi atsiesti į išlaisvintos tautos, Stalinas naudojasi visomis progomis sukelti revoliucijas ir įkurti jose komunistines diktatūras.

Amerika nenori kištis

Britanija pasiryžus palaikyti sau patinkamą tvarką tose šalyse kurias Britų armijos padėjo išlaisvinti, ir tam panaudos net jėgą, jeigu reikės. Tų šalių žmonėms duos progą netrukdomai balsuoti kokios valdžios formos jie nori. Bet tame Britai stovi vieni.

Suv. Valstijos aiškiai nusistatęsius laikytis nesikišimo politikos į Europos šalių vidaus reikalus. Tarp Amerikos ir Britanijos tuo atžvilgiu įvyko skilimas: kai Britai laikosi sau teise palaikyti tvarką tam tikrose šalyse, kaip pavyzdį Graikijoje, Amerikiečiai griežtai pasakė nekis savo rankų į tuos reikalus.

Prez. Roosevelt kodėl tai nepermatė kad Amerika ginkluodama ir stiprindama Rusiją, pastumdė Maskvą tas šalis paverginėti.

Tas juk tiesioginiai stumia į Britų susikirtimą su Sovietais. Gal ir gerai būtų tokiu atveju aplaužius Staliniui ragus, bet buvo galima tas padaryti išsyk jį pažabojus, neleidžiant jo užgrobinėjimo politikai įsigalėti. Iš Vokiečių okupacijos išlaisvintos tautos būtų galėjusios tiesiog atsiimti. Dabar turės pernešti bolševikų teroristinę okupaciją, paskiau kitą karą, jeigu bolševikus reikės varu iš tų šalių mušti.

Rusija, kuri panaikino ir Internacionalą ir atsisądėjo plėsti komunizmą pasaulyje, akipleišikai siekia visur išnaudoti progas ir įsteigti savas arba sau prielankias valdžias.

Amerikai aiškiai sakant jog nesikiš į Europos tvarkos reikalus, galime spėti kokiam likimui nusmerktai Lietuva. Visi iki šiol pasakyti gražūs žodžiai Washingtono Lietuvos klausimu tuo būdu lieka tušti, ir Lietuva tampa nusmerktai karčiam likimui. jei bent kas nutiks kad Stalino galybė būtų pradėta triuškinėti.

Automobiliai nenyksta po 5,000 kasdien, kaip buvo pranešta, bet šymet jų bus išmesta išviso 320,000, del nusenimo.

Maskva jau pradeda ataką prieš Kinų vadą Čiang Kai-šeką; pradėjo rėkti jog jis esąs pro-Japoniškas. Kinų komunistų kariuotojų vadas išvyko pasitaramams su Gen. Kai-šeku.

Maskva jau pradeda ataką prieš Kinų vadą Čiang Kai-šeką; pradėjo rėkti jog jis esąs pro-Japoniškas. Kinų komunistų kariuotojų vadas išvyko pasitaramams su Gen. Kai-šeku.

Maskva jau pradeda ataką prieš Kinų vadą Čiang Kai-šeką; pradėjo rėkti jog jis esąs pro-Japoniškas. Kinų komunistų kariuotojų vadas išvyko pasitaramams su Gen. Kai-šeku.

Maskva jau pradeda ataką prieš Kinų vadą Čiang Kai-šeką; pradėjo rėkti jog jis esąs pro-Japoniškas. Kinų komunistų kariuotojų vadas išvyko pasitaramams su Gen. Kai-šeku.

JAPONIJA TURI BUTI NUGALĖTA TAIPGI!

Senatis bus apibūtas — kaip tik greit vokiečiai bus nugalėti, visos Amerikos karo įėjios bus nukreiptos prieš Japoniją. Karas greičiau baigtas reikšia sutaupymą daugiau mūsų vaikų gyvybių. Karo bonai parupina jiems daugiau ir geriausių ginklų. Padėkit jiems greičiau laipti karą — PIRKIT DAR NORS VIENĄ EKSTRA KARO BONĄ šiame Seštos Paskolos Vajuje!

VOKIEČIŲ JIEGOS MAŽEJA

Vokiečių armija bėgyje pastarų 6 mėnesių neteko 2,500,000 kareivių, prie to nutruko jiems patarnavimas 60 divizijų kitų šalių kurias jie buvo paėmę.

Prancūzijos fronte neteko 1,150,000 sužeistais, užmuštais ir nelaisviais. Kitai nuostoliai panašiai rytų fronte ir Italijoje.

Kaip ilgai jie kariaus turės tuoj paaiškėti.

KARO galo su Vokiečiais dar nesimato, nežiurint iš Vokiečių fronto ateinančių pranešimų apie užėmimą vieno kaimo po kito, karais ir miestelio ar miesto užkariavimą.

Nuo Rugsėjo mėnesio iki dabar Alijantai teįsiveržė į Vokietijos žemes 10 iki 12 mylių Aachen srityje ir tik apie mylią ar dvi pietuose, Saar srityje.

Maskvos reikalavimas kad būtų duota Vokiečiai karo kaltininkai darbams Rusijoje randa jau pritarti Washingtono. Prezidentas Roosevelt sako su tikslas su tuo Rusų planu. Kažin kada ka pareikalaus savo naudai Amerika iš Stalino — ir pamatys kaip jis sutiks. Ar davė Amerikai naudotis bazėmis Sibire atakuoti Japoniją?

Maskva jau pradeda ataką prieš Kinų vadą Čiang Kai-šeką; pradėjo rėkti jog jis esąs pro-Japoniškas. Kinų komunistų kariuotojų vadas išvyko pasitaramams su Gen. Kai-šeku.

Maskva jau pradeda ataką prieš Kinų vadą Čiang Kai-šeką; pradėjo rėkti jog jis esąs pro-Japoniškas. Kinų komunistų kariuotojų vadas išvyko pasitaramams su Gen. Kai-šeku.

PASIPRIEŠINO ROOSEVELTUI

New Deal atstovai Washingtono pakėlė pasipriešinimą Rooseveltui dėl jo paskyrimo keturių Valstybės Departamento svarbių sekretorių.

Senato nariai pareiškė: "biedni žmonės" tikėjo kad jie laimėjo rinkimus, bet valdžioje aukštas vietas gauna "Wall Street" ir didieji finansierai.

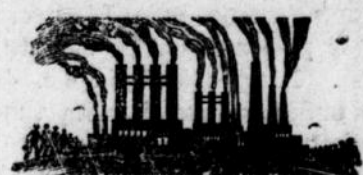
Tie Rooseveltto pasirinkti sekretoriai yra: Joseph C. Drew, William L. Clayton, Archibald MacLeish, ir N. A. Rockefeller, senio Rockefeller anukas.

Tik dabar pateikta oficialė žinia kad skrendančios tvirtovės pereitą Bal. 16 per klaidą užatakavo Jugoslavijos sostinės Belgrado centrą, užmušant 2000 gyventojų.

Naujas U. S. ambasadorius Kinijai paskirtas Maj. Gen. Hurley. Jis iki šiolei tarnavo militariu patarėju prie Gen. Čiang Kai-Šeko, jo tikslas buvo prikaltinti Kai-Šeką kooperuoti su Kinijos komunistais šiaurės Kinijoje. Hurley buvo jau ir slapta misijai Maskvoje kuris laikas atgal.

Maskva jau pradeda ataką prieš Kinų vadą Čiang Kai-šeką; pradėjo rėkti jog jis esąs pro-Japoniškas. Kinų komunistų kariuotojų vadas išvyko pasitaramams su Gen. Kai-šeku.

Maskva jau pradeda ataką prieš Kinų vadą Čiang Kai-šeką; pradėjo rėkti jog jis esąs pro-Japoniškas. Kinų komunistų kariuotojų vadas išvyko pasitaramams su Gen. Kai-šeku.

DARBAI

IR DARBININKŲ ŽINIOS

Detroit, Mich. — Gruodžio 3 baigėsi 4,000 darbininkų streikas Briggs dirbtuvėje. Tai trečias iš didelių streikų, kurie buvo kile, pasibaigė.

Pietinėms valstijoms padaryta pareiškimas mažinti vatos auginimą. Taip tik galės išvengti nuostolių.

CIO Politškos Akcijos Komiteto vadas Hillman atsidūrė jau Londone, ten dalyvauja darbo suvažiavime; jisai siulo įkurti pasaulinį politinės akcijos komitetą.

Kodėl ne: Hillman tuoj atsidurs ir Maskvoje ir ten gaus visą Stalino paramą tokios politškos akcijos užvedimui — nuversti kapitalistines valdžias ten kur vietiniai komunistai vieni nepajegia.

Seattle, Wash. — Prasi-dėjo streikas 600 darbininkų laivų statybotoje, ir 8000 kinų darbininkų turėjo palikti be darbo.

Detroit, Mich. — Chrysler Corp. 110.000 darbininkų kurie dirba nuo valandų, gaus bendrai \$4200,000 priedinių pinigų vietoje atostogų, sulg CIO unijos sutarties su kompanija. Išdirbe metus laiko gaus \$54 priedo. išdirbė po 5 metus gaus \$108.

Valdžia atsisaukia į darbininkus dėti daugiau pastangų karo gamybai, nes Alijantų armijoms žyjuojant į Vokietiją reikalinga daugiau ginklų ir amunicijos, greitesniai prieš nugalėjimui. Tuo tarpu čia namie daugelis mano kad karas jau baigiasi ir pradėjo sulėtinti dirbimą.

Iš Prancūzijos atsiunčiama Kalėdų dovanoms bent 3 milijonai pakelių su perfiumu, kuris bendrai kaštuoja 16 milijonų dolarių. Tuo būdu Prancūzai uždariau iš Amerikos kareivių parduodami jiems perfiumą.

Karo vadovybė praneša kad Lapkričio mėnesį B-29 bombierių dirbimas nupuo-20 nuoš, žemiau numatyto skaičiaus. Tuomi susilpninta anksačiuntuos Japonijos atakavimas.

Žmoniai mažiau ta mėnesį padirbdinta ir kitų didžiųjų lėktuvų.

Lend-Lease programą, kaip Prez. Roosevelt pranešė Kongresui, baiesis su ta diena kada bus baigtas karas. Kongresas tam priitaria. Tuo lend-lease Amerka gelbsti Anglijai. Rusijai ir kitoms šalims kariaujančioms prieš Vokietiją ir Japoniją.

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIA PHILADTLPHIJOS PASTABOS

MUSŲ kaimynai Lenkai rodo rūpesčio Lietuvos likimui. Jau kelintą sykį tenka skaityti Lenkų spaudoje apie Lietuvos kaip ir pačios Lenkijos skaudų likimą. Nowy Swiat Lapkr. 4 davė puikų redakcinį raštą tuo klausimu. Savo raštą pama-tuoja Lietuvos Ministro P. Žadeikio protestu įteiktu State Departmentui, Washington'e. Lenkai rašo kad Lietuva, atsi-palaikojus Vokiečių jungo, at-liko bolševikų nelaisvės, bol-ševikai išnaudojo 1940-41 metų programą, tremiant ir persekiojant Lietuvius.

Nowy Swiat gyvai ir išsa-miai nurodo Lietuvos skaudžią padėtį, palyginant su Lenkijos likimu, sykiu užsimena ir apie Latvijos bei Estijos likimą. Tame straipsnyje įrodinėja kad Lenkai galutinai esą persitik-rinę jog Lenkija be Lietuvos, Latvijos ir Estijos negali ti-kėtis atgauti ir būti nepriklausoma pati viena. Lenkai, gir-dži, gerai tai supranta, ir jie kovos kaip už savo taip ir už Baltijos kraštų nepriklausomybę.

LIETUVIŲ Baldų Krautuvė, vedama Dom. Antanaičio ir jo žmonos, Petronėlės, 1427 So. 2d Street, puikiai auga ir di-dėja. Jie ne tik turi didelį pasirinkimą visokių reikmenų kambariams ištiesti, išgrąžinti ir išpuošti, bet nusipirko ir nuosavą krautuvę. Savastį įsi-giję, pp. Antanaičiai dabar ją didina, remontuoja ir prikraus daugybe įvairių rakandų.

Ponai Antanaičiai ne tik tai parduoda namams rakandus, bet per eilę metų veda Lietu-višką radio programą WHAT stotyje, trečiadieniais. Savo ra-dio programais remia Lietuviš-kus ir Amerikos tikslus su-rištus su karo reikalais. Iki karas baigsis jie turi viltį iš-paruoti tarp Lietuvių karo lūpų per savo stotį ir įstaigą už milijoną dolarių!

DAPADĖTI Adv. W. F. Lau-kaičiai, naujam SLA presiden-tui, praveisti pasekmingą vajų gauti naujų narių prie Susi-vienijimo man rodos geriausia ga-lėtų pagelbėti čia gimęs jaunimas. Senesnio amžiaus narių ir dabar SLA turi didelį skai-čių, ir mano manymu nereikė-tų per daug senų aplikantų įieš-koti. Reikia eiti prie jauno-sios kartos ir juos prie Susi-vienijimo rašyti.

Tas darbas kaip tik tinka jaunimui pasiimti. Jaunas ar jauna aplikantai geriau paklau-sys savo amžiaus draugų ir panorės prisirašyti prie šios Lietuviškos organizacijos.

Praktiškiausias budas gauti naujų narių tai jaunimas turi šaukti jaunimo susirinkimus ir juose aiškinti naudą ir rei-kalą priklausyti prie Lietuviš-ko Susivienijimo. Galima pa-naudoti ir kitus budus: asme-ninius jaunimo susiėjimus, pa-sirinkimus; kvieisti jaunuolius į SLA jaunųjų kuopas, ir tt. Tai gi jaunimo kuopos ir pa-vieniai kurie jau esate SLA nariais, pasidaruokit virš nu-rodytais budais gauti daugiau Lietuvių jaunimo įstoti į SLA.

Su išrinkimu Adv. Laukai-čio SLA pirmininku, kuris yra jaunosios gentkartės čia gi-męs žmogus, SLA perėjo į ju-sų rankas ir vadovybę. Todel naudokites tuo, visi stokit da-padėti naujam prezidentui pra-vesti vajų sėkmingai.

Z. Jankauskas.

DEGTINĖS daugiau atsira-do ir Pensylvanijoje. Dabar pradės duoti degtines po bon-ką kas dvi savaitės.

Raketos Laivuose

Amerikos mažesni laivai tu-ri raketas šaudančius prietai-sus, kas duoda progą geriau apsiginti nuo priešų. Vaizde parodoma praktikavimas raki-etų šaudymo.

MIRĖ REDAKTORIUS

Philadelphijoje, mirė dien-raščio The Philadelphia In-quirer redaktorius John Tre-vor Custis, 68 m. Jis prie to laikraščio ištarnavo per 50 me-tų, pradėjęs reporteriu.

Ne-Lietuvių Spaudoje apie Lietuvius

Philadelphijos Ukrainie č ių laikraštis Amerika Lapkričio 28 patalpino žinutę kad Lietu-vos Ministras Anglijai B. K. Balutis ragina platinti knygą "Timeless Lithuania" ir tarp Britanijos kraštų aukštų val-stybės vyrų ir įžymių veikė-jų.

Apie "Timeless Lithuania" ir p. Balutį pažymėjo ir Len-kų savaitraštis Amerika-Echo. Gi Lapkričio 26 tame laikraš-tyje tilpo ilgas straipsnis ant-galviu "Šiaurės Meška Lietu-voje", ir trumpas pranešimelis kad New Yorko Lietuviai rin-ko drabužių Lietuvos nuo ka-ro nukentėjusiems žmonėms.

Spaudos žvalgytojas.

PITTSBURGH

1 iš Kožnų 11 Randasi Karo Tarnyboje

Is Allegheny apskrities virš 130,000 vyrų ir moterų dabar-tiniu laiku randasi militarinė-je tarnyboje. Tai išsena po 1 asmenį iš kiekvienų 11 šios apskrities gyventojų.

Is Allegheny apskrities ka-riuomenėn paimta 134,300 vy-rų ir liuosnoriai įstoji 2100 moterų ir merginų.

Armijoje randasi apie 90,000 vyrų, laivne ir marinuose — apie 41,000. Daugelis iš jų iš-vežti į užjurius.

Apie 12,000 vyrų jau sugry-žę is kariuomenės, paleisti del sužeidimo ir kitų priežasčių. Šį karą is čia paimta pustrė-čio sykio tiek vyrų kiek buvo paimta pereitą didįjį karą.

BRIEDŽIŲ medžioklė Penn-sylvanijoje pradėta Gruodžio 1 dviejų savaitių laikui. Brie-džių mėsa valgoma, kailis su-vartojamas pirštinėms ir ki-tiems reikalsams daryti; brie-džių skaičius per medžioklę sumažinamas, nes jie papras-tai sugadina daug užsėtų lau-ku.

Žinoma, ir medžiotojų skai-čius keletu susimąžina kiekvie-ną medžioklės sezoną.

•GYVASTIES avardaudos kompanijos Amerikoje iki šių metų galo tikisi turėti 70 mi-lionų (is apie 130,000,000 ša-lis gyventojų) apdraustų ko-čia persuma. Bendrai apdrau-do kitiš pinigais siekia apie \$148,400,000,000.

Detroit, Mich., Naujienos

VYKDOMOJO KO-MITETO POSĖDIS

Amerikos Lietuvių Seimo įvykusio New York'e, išrinkto Vykdomojo Komiteto spe-cialios posėdis atsibus Sekma-dienį, Gruodžio 17, nuo 10 v. ryto. New York'e, Pensylva-nia Hotel. Visi Vykdomojo Komiteto nariai prašomi da-lyvauti.

A. A. Ollis, Pirm.
P. J. Ziuris, Sekr.

PAREMKIT LIETU-VIUS LIGONIS

Amerikos Lietuviai, šiuomi noriu pasidalinti su jumis šia liudna žinia. Mes čia turim 12 Lietuvį kurie serga džiova— 10 vyrų ir dvi moterys. Jie la-bai biedni, visų apleisti, nieke-no nelankomi, žodžiu neturi jokių giminių nei draugų.

Nors kaip kas mano kad jie ligoninėje aprupinti, nieko ne-reikia, bet ne viskuo aprupin-ti. Jie tokie turtingi kad per 12 asmenų negali surasti 3c pašto stampai nupirkti. Lie-tuvių redakcijos siūnia jiems laikraštį dykai, ir jie už tai yra labai dėkingi.

Bet reikalinga dovanoti nors dolarį-kitą pinigais jų reika-lams. Pasiųskit jiems atlieka-mą centą, nors tuomi juos su-raminsit, paglostysit jų išblyš-kius veidus.

Peter Yankus,
State Sanatorium,
Maryland Pav. 6

AKRON, OHIO

PAVOGĖ \$9.200. Akron'e, Gruodžio 3 vakare, į John Zep-ko namus, 157 East Crozier st., atėjo ginkluoti plėšikai, ku-rie suriše keturis tos šeimos narius, pagrobė jų turėtus na-mie \$9,200 pinigų, kuriais bu-vo pasirengę pirkti porą na-mų. Plėšikai pabėgo.

Pora dienų vėliau, is Cleve-lando gauta žinių kad tenaiti-niai detektvai kartu su Akro-no detektvais suėmė tris nu-žiūrėtus asmenis, vieno is jų namuose. Jie Clevelande su-sekti šulgy duoto gando vie-no asmens kuris vagilius nu-tėmijęs.

•VIENOS žaibo srovės elek-tros užtektų apšvietimui jusų namo per 20 ar daugiau metų.

Užsirašykite Amerikos
"LIETUVIŲ NAUJENAS"
Mėnesinis žurnalas, 28 puslapių,
paveiksluotas ir daug skelbimų.
Kaina metams \$1. Adresas:
Lietuvių Naujienos
332 N. 6th St. Philadelphia 6, Pa.

Leytė saloje, Filipinų grupėje, kurią Amerikiečiai is Ja-ponų atkariavo, įsteigta operacijų kambarys sužaliesiems kar-veiviams, ir Amerikos Raudonojo Kryžiaus punktas. Viršuje, kairėje stovi Brig. Gen. William C. Chase.

SESTOS KARO PASKOLOS VAJUS

Lapkričio 25, Dr. J. Sims namuose įvyko Lietuvių Karo Bonų komiteto susirinkimas. Pirmininkė Helen Rauby pra-nešė kad Lietuviai jau užre-gistruoti 6-me Bonų Vajuje ir darbas jau pradėtas. Bonų jau išparduota už \$12,000. Da-bar jau jų išparduota už apie \$20,000.

Kadangi Kalėdų šventės jau tik už durų ir žmonių mintys ir pastangos nukreiptos į šven-tes, komitetas nesitiki daug bonų parduoti. Visgi pasiskir-ta kvota \$41,000, už tai bus nupirktas Convalescent Lamp.

Visiems bonų pardavėjams bus pasiūsta atvirutės prašant pardavinėti bonus didesniu pa-siūžimu.

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Bonų komiteto susirinkimui užsibaigus atlaikytas Draugijų Centro susirinkimas, kurį ve-dė pirm. P. Medonis. Kalbėta-si apie surengimą Lietuvos Ne-priklausomybės 27 metų su-kakties minėjimo. Buvo įvai-rių sumanymų. Norima suren-gti kuojspudingiausią paminė-jimą. Nutarta kviesti kalbėti bent kurį Lietuvos atstovą da-tar esantį Amerikoje.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos 6-tas skyrius prisiuntė komisi-ja tartis su Draugijų Centru. Buvo pasiūlyta ir nutarta pa-siūsti laiškus visoms draugi-joms kviečiant prisidėti prie bendro minėjimo rengimo.

KALBEJO P. J. ZIURIS

Tuo tarpu lankėsi Detroit'e P. J. Ziuris is Clevelando, LVS centro pirmininkas; jis dalyva-vo ir Draugijų Centro susirin-kime ir pasakė trumpą kalbą drabužių rinkimo klausimu, su-teikdamas rimtų patarimų is savo patyrimų Clevelande ir ki-tuose miestuose.

Jam kaip LVS centro pirmi-ninkui, buvo įdomu susipažin-ti su mūsų veikėjais.

BALF SUSIRINKIMAS IR VEIKLA

Gruodžio 1, Drabužių kam-baryje, 1906 25th St., įvyko Bendro Amerikos Liet. Fondo skyriaus susirinkimas; dalyva-vo apie 50 žmonių. Susirinki-mą vedė pirmininkė Elz. Pau-razienė. Padaryta įvairių pra-nešimų. Gauta laiškas is cen-tro kuriame praneša kad už-registruota Detroito skyriuje 78 nariai ir 5 draugijos. Mūsų skyriui duota numeris 76. Šia-me susirinkime prisirašė dar 32 nauji nariai ir 3 draugijos: Kareivių Motinų Draugiją at-stovavo A. Gustaitienė, Drau-giška Klubą — Normantienė, ir LDS 350 kp. — Semaška.

Pirm. E. Paurazienė ir vice pirm. O. Kratavičienė pranešė kad buvo pakviestos visos trys Charles ir Ona Wilkai gavo pirmą V-mail laišką nuo savo sunaus, Dr. Stanley Wilkas, is Prancuzijos. Karys Dr. Wilkas nors mažame laiške kla-usia savo motinos, kuri surinko arti 4,000 parašų ant peticijos, prašant Prezidentą Rooseveltą užtarti Lietuvą, ar jau parašai įteikti prezidentui.

Ir šitaip Medžioja

Šio kulkio tėvai dirba karo dirbtuvėje, o didukas, kuris kulkį saugoja, mėgsta me-džioti, taigi medžioklei prasi-dėjus senasis prisitaisė kudi-kiai nešiotis tarbą ir neaplei-do medžioklės ir šį rudenį.

vietos Lietuvių parapijos rink-ti drabužius ir kad visos jos sutiko dirbti. Drabužių rinki-mas skelbiamas per pamoks-lus. Šv. Antano ir Šv. Jurgio parapijos prisidėjo prie BALF skyriaus, o Šv. Petro parapija dirba savarankiai ir drabužius siųs į centrą pati.

Pranešta kad Moteru Sąjun-gos 54 kp. ir Lietuvos Dukterų Dr-ja prisidėjo prie BALF ir įteikė \$55.60 aukų. Ši suma sukelta Lietuvos šelpimui.

Perskaityta straipsnis tilpės Detroit Free Press apie BALF su valdybos vardaais; žinias laikraščiai pridavė pirmininkė E. Paurazienė; tilpo Lapkr. 26 ir paskelbta 1,000,000 svarų drabužių Lietuvai kvota.

Drabužių rinkimo komiteto pirmininkė Malvina Smailienė pranešė kad darbas varomas prie surenkamų rubų kasdien. Drabužiai valomi, taisomi pa-kuojami. Ypatinai darbe pa-gelbsti laidotuvių direktorius D. Brazis. Poni Smailienė pra-šė daugiau moterų ateiti į tal-ką. Drabužių rinkimo vajus tęsis iki Sausio 6, 1945.

J. Sniras pranešė kad gryžo is New Yorko, kur apsilankė BALF drabužių sandėlyje ir Vienybės redakcijoje. Jis pa-tiekė reikalingų žinių apie dra-bužių rinkimą ir siuntimą.

Skyrius nutarė įsigyti kny-gas. Surinkta \$106 aukų. Drabužių rinkėjų ir darbi-ninkų pavardes skelbs laikra-ščiuose. Sekantis BALF 76-to skyriaus susirinkimas įvyks Sausio 5, 1945.

LAISKAS IS PRANCUZIJOS

Charles ir Ona Wilkai gavo pirmą V-mail laišką nuo savo sunaus, Dr. Stanley Wilkas, is Prancuzijos. Karys Dr. Wilkas nors mažame laiške kla-usia savo motinos, kuri surinko arti 4,000 parašų ant peticijos, prašant Prezidentą Rooseveltą užtarti Lietuvą, ar jau parašai įteikti prezidentui.

KALBEJO PER RADIO

Gruodžio 2, klausant radio stoties WWJ, netikėtai išgir-dau radio komentatorių Alex Dryer perstatant Lietuvį karį, technišką saržentą Jankauski, is Chicagos, kalbėti. Jankaus-kis neseniai grįžęs is užjurio kovų, Tunisijos ir Vokietijos, labai atsižymėjęs ir buvęs su-žeistas.

Jankauskis kalbėjo apie ko-vų prietikius ypatingai Vokie-tijoje. Jis sako Vokiečiai la-lai bijo Amerikonų artileris-tų; jo pasakymu, Vokiečiai sa-ką "American artillery n'iks gut".

Labai buvo įdomu išgirsti Lietuvį kalbant per radio. Jis kalbėjo tikrai Lietuviškai, tik Amerikoniškais žodžiais.

AČIU UŽ GERAS DIENAS

Širdingai ačiū už geras die-nas Jonui Valaičiui, J. Kruzei ir Detroitiečiui A. Vasiliauskiui. Geras dienas is New Yorko parvežė J. Sniras. Rep.

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

STEPONAVIČIUS Steponas, seno amžiaus, mirė Lapkr. 10, Akron, Ohio. (Paėjo nuo Alytaus.)

SALUS Barbora, mirė Lapkr. 3, Pittston, Pa.

PAKULEVIČIUS Feliksas, mi-rė Lapkr. m., Kingston, Pa.

KASPARAVIČIUS Vincas, 54 m., mirė Lapkr. 9, Chicagoj. (Raseinių ap., Kelmės par., Jašinskių k.) Amerikoje iš-gyveno 31 m.

PAPĖVIENĖ Ona, 65 m., mi-rė Spalių 12, Sioux City, Ia. (Ukmergės ap., Nironių k.)

GIRAITIS Vincas, 65 m., mirė Rugsėjo 30, Grand Rapids, Mich. (Vilkav. ap., žvirgž-daičių k.)

PAZEMECKIS Petras, 59 m., mirė Spalių 19, Wilkes Bar-re, Pa.

GUTAUSKIENĖ Magdalena, 48 m., mirė Spalių 2, New Haven, Conn. (Trakiškių k.)

AUGUSTAITIENĖ Elzbieta, 60 metų, mirė Rugsėjo 15, Spring Valley, Ill. (Mari-jampolės ap.)

LABANAVICIENĖ Matilda, 47 m., mirė Rugs. 7, Rosario, Argentinoj. (Biržų ap., Už-šulių k.)

KUMSLYTIS Antanas, pusam-žis, mirė Lapkr. 8, Chicagoj. (Telsių apsk., Plungės par., Truskių k.)

SANDERIENĖ Barbora, pus-amžė, mirė Lapkr. 9, Chica-goj. (Telsių ap., Plungės p.) Amerikoje išgyveno 37 m.

URBONIENĖ Katrina (Amb-rozaitė), pusamžė, mirė 8 Lapk., Chicagoj. (Raseinių ap., Jurbarko p., Rautkiškių kaimo).

MOCKIENĖ Ona, 73 m., mirė Rugs. 29, Westville, Ill.

ROTKUS Kazys, 63 metų, mi-rė Rugsėjo 5, Westville, Ill. (Raseinių ap.)

MATELIS Petras, mirė Rugs. 28, Baltimore, Md. (Rasei-nių ap., Peldžių k.)

ZDANAITIS Jonas, 54 metų, mirė Lapkr. 3, 1943 m., Sel-tzer City, Pa.

PEKĖLA Ignas, 51 metų, mi-rė Spalių 13, Newark, N. J.

GLODIENĖ Magdė, 67 m., mi-rė Rugsėjo 28, Worcester, Mass. (Kalvarijos par.)

RACKIENĖ Tatjana, mirė 24 Rugsėjo, Buenos Aires, Ar-gentinoj.

LITVINAVIČIUS Juozas, mirė Lapkr. m., Shenandoah, Pa.

BUTKUS Vincas, pusamžis, mirė Lapkr. 10, Chicagoj. (Telsių ap., Kulių p., Mažeik-kių k.) Amerikoje išgyveno 32 metus.

GVARDZIS Jonas, 50 m, mirė Lapkr. 3, Philadelphia, Pa.

BACKAUSKAS Pranas W., se-no amžiaus, mirė Mahanoy City, Pa. Amerikoje išgyve-no apie 60 metų.

VITKIENĖ Marcelė (Kuzmin-skaitė), pusamžė, mirė Lap-kričio 14, Chicagoj. (Tauragės ap., Laukuvos p., Girvai-nių k.)

MISLICKIENĖ E., mirė Spa-lių 28, Christopher, Ill.

KAPOČIUS Povilas, 53 metų, mirė Lapkr. 14, Chicagoje. (Ukmergės ap., Raguvos p., Prasciūnų k.) Amerikoje iš-gyveno 35 metus.

PIENIS Martinas, 52 m., mi-rė Lapk. 10, Chicagoj. (Žei-mės p., Mišeikių k.) Ameri-koj išgyveno 34 metus.

BLAZES Juozas, 36 metų, mi-rė Lapkr. 11, Chicagoj. Gi-mės LaSalle, Ill.

MARCINKEVIČIUS Antanas, mirė Spalių m., Binghamton, N. Y.

GERDZIENĖ Ursulė, mirė 4 Spalių, Christopher, Ill.

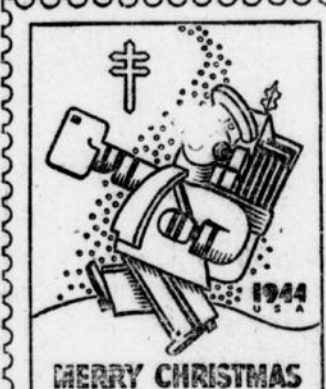
VINGELIENĖ Ona, mirė Lap-kričio 1, Christopher, Ill.

MEŠKAUSKAS Tadas, pusam-žis, mirė Lapk. 5, Chicagoj. (Kulių p., Pakluvenių k.)

•DIDIEJI karo laivai buna geri per 25 metus, bet jie gali būti nuskindinti į dvi minutes, kaip istorija parodo.

CHRISTMAS SEALS VAJUS

Protect Your Home from
TUBERCULOSIS

BUY and USE Christmas Seals

Christmas Seal pinigais pa-laikoma keliaujanti krutinės x-ray klinika; ji apžiūri svei-kaatą mokyklos vaikų ir vyrų bei moterų dirbtuvėse ir na-mie.

Kurie pasirodo turi džiovos žvyras tie gauna pagalbą at-gauti sveikatą; kurie randami sveiki ir tvirti tie patiria kaip sveikatą saugoti.

Kuomet jūs perkat Christ-mas Seals, kuriuos jums pri-siūnia Anti-Tuberculosis Lea-gue, jūs perkat sveikatą tuku-stančiams vaikų, vyrų ir mote-rų esančių mūsų tarpe.

Symet Christmas Seal par-davimas prasidės Lapkričio 27. Nuo 1907 metų, kuomet už-vesta šalje kova su džiova, mirčių nuo tos ligos skaičius sumažėjo 75 nuoš., ir išgelbė-ta virš du milijonai gyvasčių.

Pastaba Skaitytojams

Kuomet negaunate kurio Dirvos numerio tai prašy-dami Administracijos pri-siūsti jį, nerašykite: "Ne-gavau pereinio numerio", bet pažymėkit: "Negavau nr. 5, 32, arba 44". Tada greitai laiku bus jums pa-rūsta tas tikras numeris kurio negavot.

D I R V A
Cleveland 3, Ohio

PUIKŲS LIETUVIŠKI

Kalėdiniai Sveikinimai

PO 10c vienas

12 UŽ \$1.00

6 už 50c.

3 už 25c.

Jau gaunamos Dirvos Administracijoje daugybė puikių Kalėdinių sveikinimų-laiškų, kuriuos ga-lit užsisakyti tuojau, anksčiau prieš šventes. Ma-žiau 6 į kitus miestus ašsiniūnama.

Mažiau \$1 siųskit pašto ženklais po 2c ir 3c.

D I R V A

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinę —
Jungo nevilksim!

Mūsų Svarbieji Klausimai

Lietuvos šelpimas ir Lietuvių Vienybė. Bolševikų Pastangos Pakenkti Lietuvos šelpimo Darbui. Kodel Nevadinti Bolševikų Tikruoju Jų Vardu? Žiūrėkime kad Mūsų Parama Pasielktų Lietuvos žmones. Kas Kliudo Lietuvių Vienybei.

Lietuvos šelpimo ir išvimo Lietuvos ekonominio rėmimo klausimas visuomet užėmė Lietuvių visuomenės tarpe labai žymią vietą. Bet ypač tas klausimas pasidarė aktualus šiandien, kai Lietuvos šelpimas yra įgijęs oficialų pripažinimą Washingtono ir kai Lietuvos šelpimo vyriausiosios organizacijos — United Lithuanian Relief Fund — jau yra virtus pilnateisiu National War Fund nariu.

Antras klausimas kurio reikšmė šiandien tolydžio aktualėja yra Lietuvių vienybės klausimas. Ir tai ne tiek dėlto kad Amerikos Lietuviai natūraliai yra Lietuvos išsilaisvinimo pastangų rėmėjai, kiek dėlto kad jie šiandien yra net pagrindiniai Lietuvos atkurimo organizatoriai. Savo ekonominiu pajėgumu ir kultūra, bet dar daugiau faktų kad jie turi pilną veikimo laisvę, Amerikos Lietuviai šiuo metu yra vienišiausia Lietuvių grupė, kuri išgyvena visą pasaulį. Yra labai įstabus likimo žaismas kad ta šalis kuri davė Lietuvos ateiviams laisvę ir dvasinę bei materialinę gerovę, dabar juos įgalina tos laisvės ir gerovės siekti ir jų senajai tėvynei ir net juos padaro paerindiniais tų siekimų reikėjais.

BALF reikšmė didelė Lietuvai

United Lithuanian Relief Fund priėmimas ir National War Fund bolševikų pretenzijų į Lietuvą aktyvaizdoje yra tuo didesnės reikšmės. Jis ne tik mums teikia moralinio pastiprinimo, bet ir pabrėžia Lietuvos savarankiškumą, atskirumo faktą. Nenuostabu todėl kad bolševikai visai stengiasi pakenkti Lietuvai, o United Lithuanian Relief Fund butų panaikintas tai šitai reikštų netiesioginį Lietuvos pripažinimą Sovietų Sąjungai.

Ši faktą turėtų gerai įsidėmėti visi Amerikos Lietuviai ir jokių būdu neturėtų daryti jokių žygių kurie tiesiog ar netiesiogiai mūsų Lietuviskąjį fondą subordinuotų bolševikiškam ar ir net jį tik pastatytų bendradarbiavimo santykių su bolševikiškuoju. Tik vienas BOLF turi išimtinę teisę vadovauti Lietuvos šelpimui ir jį centralizuoti ir jei bolševikų okupacinė valdžia Lietuvoje ir Sovietų Sąjungos valdžia tą teisę neigia ir jos vykdymą trukdo, o bolševikų agentai, kokiais yra ir mūsų Bimba, Mizara ir kiti, su visu savo "Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetu" tam trukdymui padeda, visi jie nusikalsta tarptautinei teisei ir dar aukščiau už bent kurią teisę stovinčiam teisingumui ir žmoniškumo įstatymui.

Netinka vadinti patriotais

Tat labai gerai kad B. A. L. F. vadovybė apie tas akiplėšiškas bolševikų pastangas pakenkti mūsų fondui painformavo Amerikos Lietuvius spauda. Tik be reikalo ji bolševikus pavadino "Rusų patriotais", o Lietuvius parsidavėlius kaip Bimba, Mizara ir kiti — "Lietuvių kilmės Rusais". Vadinti bolševikus "Rusų patriotais" yra klaidinga dviem atžvilgiais: pirma, "patriotas" yra teigiamas požymis ir jokių būdu negali būti pritaikytas bolševikui, kurs yra moralinio išsigimimo pavyzdys; antra, Rusų patriotus ne kas kitas kaip tie patys bolševikai revoliucijos metu ir vėliau ir išžudė ir dabar jų keliolika milijonų tebelauko koncentracijos stovyklose ir marina nepakeliamais darbais. Tat ką turėjo BOLF vadovybė teikdama bolševikiškiems banditams bei jų agentams kilnų patrioto vardą mums neaišku. Ateityje būtų geriau juos tiesiog vadinti "bolševikais", o Lietuviskoji visuomenė jau žinos ką tai reiškia. Tiek del principo.

Dabar keletą žodžių del praktinio jo įgyvendinimo.

Bolševikai nusistatę išduoti Lietuvius

Mes žinome kad bolševikai yra nusistatę išduoti Lietuvius tautą ir kad jie tą savo nusistatymą vykdo žvėrišku tempu. Todėl nors faktas ir yra baisus, mes turime jį drąsiai žiūrėti. Strausas kišdamas galvą į smėlį neišsigelbsti iš gresiančio pavojaus. Lygiai taip ir mes, užmerkdami akis Lietuvius tautos žudymui, neišsigelbėsime jos nuo išsudydymo.

Faktas kad bolševikai neįsileidžia užsienio korespondentų į Pabaltijo kraštus ir kad jie nesutinka kad BOLF atstovai patys išdalintų pašalpą Lietuvos žmonėms, kaip tik patvirtina bolševikų užsimojimą išnaukinti Lietuvius, Latvių ir Estų tautas ir jų norą tai nuslėpti nuo Amerikiečių liudininkų akių.

Tai betgi kaip tik parodo kad mes Lietuvai skirtos pašalpos jokių būdu negalime nesąlyginiai atiduoti bolševikams ir pasitiki ti kad jie tą pašalpą išdalins Lietuvos žmonėms.

Jei Amerikos Lietuviai gausiai aukoja drabužius, o National War Fund mūsų fondui skiria nemažas sumas tai ne tam kad mes apdengtume enkadevis tuos ir kitus komunistų banditus. Visi tie ištekliai skirti Lietuviai tautai, ir tik tam tikslui BOLF ir turi teisę juos panaudoti. O vienintelė priemonė patikrinti kad Lietuvos žmonės tikrai BOLF pašalpą gautų, yra paties BOLF atstovams prižiūrėti tos pašalpos išdalinimą. Tat jei tuo tarpu, kaip iš Breckinridge Long atsakymo aiškėja, Lietuvoje negali būti įvesta bendros sąjungininkų kontrolės, gal gi gali būti bent įvesta priežiūra kad bolševikai Lietuviams skirtos pašalpos neišgrobi nėtų? Juk tai nekludo karinėms operacijoms.

Iš tos trumpos apžvalgės iš aiškiai matyti kad BA

L F uždavinys toli gražu nesibaigia techniniu pagalbės Lietuvai organizavimu. BOLF šiandien yra vienas irankių kuriais kaip tik labai gerai gali būti vedama kova už Lietuvos nepriklausomybę ir už nemirtingas Lietuvius tautos teises. Tiesa, aplinkybių supuolimu Maskvos banditai šiandien gali žudyti nekaltą Lietuvius tautą, kaip suvu laiku Hunai, Vandalai ir Totoriai žudė Europos tautas, bet užtat mes visi savo visomis proto ir valios jėgomis turime prieš tą tarptautinių nusikaltėlių bandą kovoti ir niekuomet neužmiršti kad turime reikalą su žemiausios rusės banditais. Ir kolegi tie banditai gyvuoja ir bus užžemi Lietuva tol bent kokia pašalpa Lietuvai bus sunkiai įmanoma.

Lietuvių vienybės reikalu

Dabar keleta žodžių del Lietuvius vienybės. Kaip žinome, Amerikos Lietuvius Taryba visą laiką skelbėsi esanti nešina vienybės vėliava. Betgi kai tautininkai prieš keletą savaitių A. L. Tarybai pasiūlė eiti išvieno tai ALT vadai davė nepalankų atsakymą, o p. Grigaitis per Naujienas ėmė skleisti kiršinancias žinias. Po kurio laiko (žr. Sandaros Lapkr. 17 d. nr.) p. Grigaitis pėdomis pasėkė ir p. Vaidyla. Girdi, tautininkai siūlė vienybę ir tuo pačiu laiku puolą A. L. Tarybą, užuot rimtai taręsi.

Tuo tarpu yra žinoma kad kaip tik p. Grigaitis ir Vaidyla New Yorke Spalių m. įvykusiame ALT veikėjų suvažiavime griežčiausia pasisakė prieš vienybę su tautininkais. Jų dviejų iniciatyva A. L. Taryba, greičiausia, ir atsisaikė paskirti atstovus tautininkų siulytiems pasikalbėjimams. Tat ir kyla klausimas ką p. Vaidyla turėjo galvoje minėdamas "rimtus pasitarimus".

Kai tautininkai prašo paskirti atstovus tokiems pasitarimams, A. L. Taryba to nepadaro, o paskui p. Vaidyla tautininkams prieta kodel, girdi, jie tų pasitarimų nepradeda.

Kas gi del tariamų A. L. Tarybos puolimų iš tautininkų pusės, tai kodel p. Vaidyla nenurodo kame tie puolimai glūdi? Kaltinti gi kitus puolimais nenurodžius tų puolimų turinio tėra labai pigi polemika. Tėpažiūri p. Vaidyla i kelių paskutinių savaitių Naujienas ir jis įsitikins kad tautininkų "puolimai" tėra Naujienų nepagrystų priekaištų ir tautininkų ideologų užgauliojimų atremimas.

Iš tų kelių pastabų aiškėja kad didžiausi Lietuvius vienybės ardytojai yra patys ALT vadai. Jiems, matyti, pirmoje eilėje rūpi išlikti savo vietose. O kadangi visų Lietuvius vienybėje jie savo vadovaujamoms pozicijoms įžiūri tam tikro pavojaus tai jie tos vienybės ir nenori. Atseit, kartoja sena istorija, asmeniniai ir partiniai reikalai statomi aukščiau bendrųjų valstybinių reikalų.

Julius Smetona.

Du Atsižymėjusieji

Viršuje — Corp. James H. Mills, apdovanotas už atsižymėjimą karys. Apačioje, Col. Hubert Zemke, atsižymėjęs launas, numušęs apie 20 Vokiečių lektuvų, dabar negryžės iš žygio virš Vokietijos.

BALF PRANEŠIMAS

NEŠIŪSKIT AUKŲ

Spaudoje pastebėta kad kai kur Bendro Amerikos Lietuvius Fondo skyriai daro aukų rinkimą šiam fondui. Jokių aukų prašyti bei per prakalbas raginti kad žmonės duotų aukas del United Lithuanian Relief Fund of Amerika neleistina, nes mūsų organizacija yra valdžios globoje ir National War Fund išduoda visas reikalingas sumas pašalpoms ir administracijos reikalams.

Jei kas duoda ar prisiunčia auką šiam fondui mes priimame, bet mes turime pranešti i National War Fund apie tai, o jie iš mums skirtų sumų atima tiek kiek mes aukomis gavome.

Kai mes pranešame i National War Fund apie gautas aukas, pažymime iš kokios vietos yra aukotojas, jo pavardę ir prisiuntą sumą; tada National War Fund duoda kreditą tos vietos Community War Chest bei National War Fund vajeaus vadovybei.

NUO KARO NUKENTĖJUSIŲ ŠELPIMAS

BOLF per Lapkričio mėnesį Lietuviams nuo karo nukentėjusiems sušelpiti suteikė sulyg valdžios nustatyta tvarka aukų sumoje \$31,250. Ši suma yra gauta iš National War Fund ir patvirtinta President's War Relief Control Board.

ORGANIZUOKIME BOLF SKYRIUS

Visi Amerikos Lietuviai tautiniai nusistatę, kuriems rūpi Lietuvos ir žmonių nuo karo nukentėjusių šelpimas ir gerovė, organizuokit BOLF skyrius ir kuodaugiausia Amerikiečius ir ne Lietuvius kilmės žmones įtraukite i narius.

Kun. Dr. J. B. Končius
BALF Pirmininkas.

Tuo po Karo Dirbs Namams Reikmenis

Namams reikalingų elektros padargų išdirbimas Amerikoje pasiekė aukštą laipsnį už atstūnių ar devynių mėnesių po Vokietijos nugalėjimo, skelbia elektrinių padargų išdirbėjai. Bus skubinama gaminti pečius, šaldytuvus, skalbtuvus ir kitas namams reikmenis.

Valdžios Departmentai Naudojasi "Timeless Lithuania"

Nors išleidus "Timeless Lithuania", i visus Departmentus Washingtono pasiūsta po vieną knygą, tačiau pasirodo kad "Timeless Lithuania" tam tikriems tikslams labai reikalinga ir naudinga ir LVS Centras laikas nuo laiko gauna užsakymų iš svarbių su karo eiga surištų valdžios biurų užsakymus prisiūsti daugiau tų knygų.

Šiomis dienomis užsisakė "Timeless Lithuania" Karo Departmento Commanding Officer, Army Map Service skyriuje.

Kanados Lietuviams primename pasirupinti įteikti šią knygą aukštoiose valdžios įstaigose. Prašome prisiūsti antraštas valdžios įstaigų ir universitetų, Montreale, Otta- wa, ir Quebeco. LVS Centro valdyba nuspręs kurioms tų įstaigų padovanoti, kur dar nepasiūsta ta knyga.

• SIOJE šalyje yra 6650 registruotų ligoninių kurios turi apie 1,650,000 lovų, suvirs 265,000 daugiau nuo 1942 m.

• Už atliekamus taikus kuriuos šeiminkės atidavė karo reikalams, per pirmus 9 mėnesius šių metų moterys gavo virš 5 milijonus dolarių ir 250,000 raudonų punktų ženklukų.

DUOKIT SAVO KALĖDINĖ AUKĄ LIETUVOS LAISVIMO REIKALAMS

PRISIŪSKIT LVS PENKINĖ KALĖDŲ DOVANŲ LIETUVOS VADAVIMO DARBAMS PAREMTI

★ Siųskit aukas bendriems Lietuvos vadavimo reikalams. ★ Knygai "Kaip Jie Mus Sušaudė" leisti. ★ Knygai "Timeless Lithuania" Kalėdų dovanoms kareiviams. Dovanokit ją žymiems Amerikiečiams. ★ Siųskit savo nario dukles už 1944 ir 1945 metus. ★ Skubėkit su savo Kalėdų Dovaną dabar. ★ Aukotojų vardai bus skelbiami spaudoje.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centras
6820 Superior Avenue Cleveland 3, Ohio

Lietuvai Vaduoti Sąjungai Aukų Kuponas	
LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio	
Siunčiu auką \$.....	Lietuvos Vadavimo darbam
\$.....	Knygai "Timeless Lithuania"
\$.....	Kitoms Angliškoms knygoms
\$.....	Knygai "Lietuvos Istorijos Bruožai"
\$.....	L. V. S. nario mokesčiai
Viso \$.....	
Vardas ir Pavardė.....	
Adresas.....	
Miestas.....	Valst.....

DUOKIT ŠIA KNYGĄ KAREIVIUI KALĖDŲ DOVANŲ KNYGA ANGLIŠKOJE KALBOJE KAINA \$3.00

TIMELESS LITHUANIA

DR. OWEN J.C. N'OREM

(Knygos didumo viršelio piešinys, bet viršelis spausdintas trim spalvomis.)

300 PUSL. DIDUMO, ILIUSTRUOTA

Šios knygos pelnas eina Lietuvos vadavimo reikalams.

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Pirkti galima po vieną, dvi ar daugiau knygų, po \$3.00. Siųskit savo užsakymą!

SKAITYTOJŲ DOVANOS IR PARAMA DIRVAI

Kalėdų
Diedukas
sako:

Išrašykite Dirvą
Savo Draugams
Kalėdų
Dovanų!

Detroitiečiai pradeda Kalėdinį
Kalėdų ir Naujų Metų Sveiki-
nimus ir užrašymą Dirvos

"Sveikiname Helen Rauby,
U. S. Bonų Komiteto pirminin-
kę Kalėdų ir Naujų Metų pro-
ga užprenumeruodami jai Dir-
vą 1945 metams.

Dr. J. ir Marė Sims.

Feliksas J. Ziuris, iš Lake-
wood, Ohio, atsilankęs Dirvos
administracijoje išrašė Dirvai
čekį \$10 už du metus prenume-
ratos. Ačiū jam už tokią pa-
ramą.

Juzė Rouika, žinomo Glev-
landiečio Jono Rouikos žmona,
kurie dabar gyvena Columbus,
Ohio, prisuntė čekį \$10 už mo-
kant prenúmeratą už du metus
ir \$6 Dirvos paramai. Ji la-
bai mėgsta Dirvą ir remia jos
Lietuvos vadimo pastangas.

Adv. J. B. Borden, ilgametis
Chicago Lietuvos darbuotojas,
įteikė Dirvos redaktoriui, da-
bar atsilankiusiam Chicagoje,
\$6.00 čekį už Dirvą.

Ant. Petronis, iš Pittsburgh,
Pa., rašo: "Siūčiu Dirvai \$5,
atnaujinu už du metus, ir vieną
dolarį skiriu Dirvai Kalėdų do-
vanų".

Marijona Milunaitienė, Bal-
timore, Md., prisuntė dvi pre-
numeratas: Antano Paulonio
ir Marės Jakubaitienės.

Mrs. Anna Yasko, Buffalo,
N. Y., atnaujinu prenúmeratą
prisijungdama \$2 ir \$1 Dirvai
Kalėdų dovanų.

Vietoje Gen. Stilwell

Lieut. Gen. Raymond Wheel-
er, iš Peoria, Ill., paskirtas į
vietą atsauktas iš Kinijos Gen.
Stilwell. Jis bus Alijantų va-
do pietrytinėje Azijoje karo
štabo padėjėju.

PERMAINOS STA- TE DEPART- MENTE

PLATINKIT DIRVĄ!

Cia bus minima vardai tų
kurie kitiems išrašys Dirvą
Kalėdų dovanų, arba kurie prie
savo metinės \$2 prenúmeratos
prieš savo Kalėdinę dovaną
Dirvai paremti.

Dirva ir toliau nepakels savo
prenúmeratos, todėl jos parė-
mimui, dėl pabrangimo laikra-
čio leidimo kaštų, reikalinga
priedinių iniegu.

(Del vietos stokos ir del at-
naujinančių daugybės negalėsi-
me pažymėti tų kurie atsiųs
reguliare prenúmeratą \$2.)

Pinigus siųskit laiškuose pa-
duodant aiškiai savo pilną ad-
resą. Vartokit Dirvos prisijun-
tus jums gatavai užadresuo-
tuos vokus. Siųskit:

DIRVA
6820 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio

BAIGKIME PETICIJAS

Rinkit parašus ant peticijų
ir toliau.

State Departamento Sekretoriaus padėjėjas Breckinridge Long buvo pataręs kreiptis su prašymu kareivių motinų delegacijai pas Prezidentą kada praeis rinkimai. Ponas Long dabar išeina iš State Departamento. Bus pradėta tarinasis apie tai kaip tik nauji sekretoriai užims savo pareigas.

LVS CENTRAS
6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio.

KENKSMINGAS SLA ORGANO TĖVY- NĖS VIENŠALIŠKUMAS

Vietoje Vadovauti Lietuvos Vadavimo Darbe, Tėvynės
Pasivėdė Vienos Pusės Kliai Save Dirguoti.

Tėvynės redakcijos vienpu-
siskumas link Amerikos Lietu-
vių organizacijų dirbančių už
Lietuvos laisvę ir nepriklaus-
omybę irodo kad Tėv. redaktori-
us ne tiek suinteresuotas tik-
raja akcija už Lietuvos laisvę
Amerikoje, kiek jam rūpi pa-
laikymas vienos pusės, kurį su-
gebėjo pakisti Susivienijimą
Lietuvių Amerikoje, kartu su
tulomis kitomis nereikšmingo-
mis grupėmis, po savo kepure.

Papiktinimo tautinėje ir be-
šališkoje visuomenėje sukėlė
Tėvynės Lapkričio 24 numery-
je tilpęs redakcijos straipsniu-
kas, "Kenksminga Kritika".

Tėvynės redaktorių užmir-
šta kad jis yra redaktorių lai-
kraščio organizacijos kurią su-
daro labai didelėje proporcijoje
ir tautinės visuomenės žmo-
nės. Redaktorių p. Bajoras
turėtų prisiminti bent skaitli-
nes SLA Pildomosios Tarybos
rinkimų davinų pastarų kelių
metų bėgyje. Toms skaitli-
nėmis, SLA susideda iš apie
45 nuoš. narių kurie nėra nei
katalikų, nei socialistų nei san-
dariečių politikos sekėjų (tos
trys grupės išimtinai sudaro
A. L. Tarybą, nors p. Bajoras
nori įrodyti buk ir tautinė sro-
vė Taryboje ineina).

Tautinės srovės proporcija
Susivienijime yra žymiai dides-
nė negu imant paskirai katali-
kų, socialistų ar sandariečių
proporcijas (padalinėjus tuos
apie 55 nuoš. į tris; ar kuri
nors viena iš jų gali koman-
duoti iki 45 nuoš. balsų SLA
rinkimams?).

Bet Tėvynės redaktorių tą
faktą visai ignoruodamas, ran-
da kad tik viena ALT tėra "di-
džiausia ir įtakingiausia" ir tik
ji viena tėra verta SLA pripa-
žinimo ir paramos.

Dabar SLA veda naujų narių
vaju. Kokį padaršinimą Tėvy-
nės redaktorių suteikia tauti-
nei srovei dirbti tame vajuje,
kokį norą gali sukelti tautini-
kuose veikėjuose ir jų spaud-
oje turti gerą žodį už SLA ir
jo reikalus?

Skirtumas tarp Tautininkų
ir Sandariečių

Blogiausia kad p. Tėvynės
redaktorių nemoka atskirti
Sandaros nuo Tautininkų, ar
nenori atskirti, visuomenės
klaidinimui. 1926 metų pava-
sarijį ta Tautinė Sandara savo
seime Clevelande formaliai nu-
tarė priimti Lietuvos Valstie-
čių Liaudininkų programą. Tuo
Sandara pasibaigė buti Tauti-
nė ta prasme kaip ją organi-
zavo šliupas, širvydas ir kiti
senieji tautininkai. Amerikos
Sandara išėjo griežtai prieš
Lietuvos tautininkus ir prieš
Amerikoje veikiančius Lietu-
vių tautininkus, atstovaujan-
čius Lietuvos tautininkų ideo-
logiją. Joks Sandaros seimas
iki šiol to 1926 metų nutarimo
nepakeitė ir neatmetė.

Amerikos Lietuviai katalikai
atstovavo ir atstovauja Lietu-
vos Krik. Demokratų ideologi-
ją; socialistai — atstovauja
Lietuvos socialdemokratų ideo-
logiją. Šios abi srovės visai
tuo nesilapsto.

Sandara betgi, oficialiai at-
stovaujanti Lietuvos Valstie-
čių Liaudininkų ideologiją, su
tuo visą laiką slepiasi, nors sa-
vo darbais yra tautininkų opo-
zicijoje (nuo 1926 metų Lietu-
voje perversmo organas San-
dara nuolat kartoją kad socia-
listai sandariečiams yra arti-
mesni negu tautininkai ir tą
irodė savo elgesiais). Visą
laiką Sandaros vadas Vaidyla
dirba tik su socialistais. Ko-
kiais sumetimais jis sayinasi
sau teisę atstovauti tautinė
srove?

Tiesa, sandariečių dauguma
tiki jie tebėra nariais senosios
Tautinės Sandaros ir jie nori
buti tautininkais, jie net re-

mia tautinius darbus, bet p.
Vaidyla jų vardu varo savo
liaudininkų politiką, tiesiogini-
ai priešingą tautininkams.

Bendro Fondo istorija

Tėvynės redaktorių, atidu-
damas kreditą ALT kaipo "di-
džiausia ir įtakingiausia" ir
"atlikusiai nemaža rimtų dar-
bų", visai ignoruoja Lietuvai
Vaduoti Sąjungos darbus — jis
visai neprimina ir netalpina
Tėvynėje LVS pranešimų, —
dar ir kitą viešų faktų klasta-
vimą atlieka: sulyg p. Bajoro,
"ALT ... pastangomis įsteig-
tas ... Bendras Amerikos Lie-
tuvių Šelpos Fondas".

Mat, p. Bajoras, minėdamas
kad "šios organizacijos parei-
gunai išlandžiojo įvairias Ame-
rikos įstaigas", slepia faktą
kad j tas įstaigas landžioti du-
ris atidarė tautinės srovės 1941
metais įsteigtas Lietuvos Tauti-
nės Šelpimo Fondas, kai tauti-
ninkai paaukavo tą savo fon-
dą kad galėtų įsisteigti bend-
rasis fondas, kuriuo dabar vi-
sa Amerikos Lietuvių visuo-
menė didžiuojasi.

Tautinis fondas sukvietė, pa-
darė sutartį su katalikais, so-
cialistais ir sandariečiais va-
dais 1943 rudenį, tverti bendrą
Lietuvių šelpimo fondą, tikslu
paskui jį įgauti ir National War
Fund. Tuo reikalu pirmiausia
važinėjo Washington, vežėsi
ir ALT narius, ir bendras fon-
das taip stojosi tokiu kokį jį
šiadien turime.

Tas atsitiko vos metas atgal,
bet p. Bajoras tuos faktus pa-
slepdamas (negali buti kad jis
jų nežino) neduoda nei kiek
kredito tiems kas tą darbą pa-
darė galim; įsiai visą kreditą
priskiria tiems kurie turi p.
Bajorą po savo nykščių.

Ignoravimas Tautininkų kenkia Lietuvai

Gyvenimas svetimoje įtako-
je, pataikavimas tiems kuriuos
įsivaizduoja "dideliais", ir ig-
noravimas visų kitų organizaci-
jų ir žmonių yra kenksmin-
gas ne tik p. Bajorui asmeni-
kai, ne tik SLA, kur mes tauti-
ninkai jam lygiai duoną duo-
dam, bet ir aukščiausiai tiks-
lui — mūsų tautai, kuri atsi-
duos tragiskiausiose sąlygose
laiką mūsų visų Amerikos
Lietuvių pagalbos.

Lietuvoje visos partijos mo-
kėjo suprasti padėties rimtu-
mą ir nežiurint savo senų par-
tinių skirtumų ir nesusiprati-
mų susiriojį bendrą Vyriausį
Lietuvos Išlaisvinimo Komite-
tą. Bet mūsų Amerikos Lietu-
viai, ačiū tokiems p. Bajorams
ir kitiems kurie remiasi "di-
džiausiais" politikieriais, ne di-
džiausia ideja ir didžioju rei-
kalu, prisideda prie Lietuvos
vadavimo darbo sunkinimo.

Jeigu nemokame pasiūvesti
tautos nelaimės valandoje jos
vadavimui, o dedame pastan-
gas kam nors pataikaujant iš-
kraipyti net faktus, mes pasi-
tarnaujame visoms toms jė-
goms kurios nori kad mes Lie-
tuviai susiskaldytume ir pra-
laimėtume.

Palinksmina Prancuzus Vaikučius

Šis Britų lakūnas su savo dūdom palinksmina Prancuzus
vaikučius, kurie seka paskui jį orlaiviu stoties aikštėje, kur
nors Prancuzijoje.

AMERIKA LIKO BEJIEGĖ TAIKOS NUSTATYMO KLAUSIME

Ponas Bajoras ir Tėvynė tu-
rėjo buti tas švyturys kuris
vestų Amerikos Lietuvius prie
vieningumo, ko mūsų visuo-
menė taip nori, priešingai, jis
pats palindo po akinančia po-
litiška kepure ir Susivienijimą
po tą kepure pakijo. SLA su
mūsų visų sudėtais pinigais
Lietuvių tautos reikams, pa-
verstas šalutinės klijos gize-
liu, ne tautos reikalų vadu.

SLA Narys.

Stalinas Sauvaliauja ir Paverginėja Tautas

Lapkričio 24, Valstybės Sek-
retoriaus padėjėjas Stettinius,
pastarime su grupe senatorių
apie pokarinius taikos planus,
pareiškė jog Stalinas surišo
rankas Dumbarton Oaks pla-
nų vykdyme, sudarymui nau-
jos tautų sąjungos palaikymui
pasaulyje taikos.

Stettinius pripažino jog da-
bartinė Rooseveltto adminis-
tracija nežino tikrai kur ji stovi
tarybose sudarymui tarptauti-
nės įstaigos kuri turėtų vyk-
dyti taiką prievartos keliu.

Rusijos diktatorių Stalinas
sutrūmė valstybėms pasiekti
susitarimo Dumbarton Oaks
suvaziavime, kur buvo siulyta
įvesti panaudojimą jėgos prieš
agresorius.

Dabar gi, skelbtas trijų di-
džiųjų — Rooseveltto, Churchil-
lo ir Stalino — susitikimas ati-
dėtas neribotam laikui, tuomi
Prez. Rooseveltui atimta gali-
mybė panaudoti savo spaudi-
mą, jei ne prievartą, kad Stali-
nas susilaikytų nuo savo viską
ardančių ir tautas pavergian-
čių planų.

Tiesiog Amerika stovi su su-
rištom rankom, kaip iš Wash-
ingtono pranešimai sako.

Prez. Roosevelt, Sekretorius
Hull ir jo padėjėjas Stettinius
turėjo susieiti pasitarti kas da-
ryti: ar naudoti prieš Staliną
diplomatinę įtaką, ar palikti
visą dalyką iki kito pasimaty-
mo su Stalinu ir Churchilliu,

bet tuo tarpu padėtis dar la-
biau susimaišė: Hull iš senat-
vės ir nesveikatos rezignavo iš
Valstybės Sekretoriaus parei-
gų. Iki Washingtono reikalai
susitvarkys, Stalinas pridarys
daug klastų, kurias atitaistyti
nebus galima.

Jeigu Prezidentas Roosevelt,
gavęs visos šalies pasitikėjimą
išrinkimu naujam terminui, ir
dabar nedrįsta ir nežino kas
daryti, užsileidimas Staliniui
tikrai užbaigs bolševikų suga-
dintą Europos šalių padėtį, o
savi keliu pakenks ir pačiai
Amerikai.

Roosevelt rengė Dumbarton
Oaks konferenciją tikėdamas
sudaryti tarptautinę taikos or-
ganizaciją ir tuomi laimėti sa-
vo rinkimams didelį kreditą,
bet Stalinas, nors ir norėda-
mas kad Roosevelt laimėtų, pa-
sirupino Dumbarton Oaks pa-
stangas sugadinti, ir Roose-
velt paliktas nieko nelaimėjęs.

Washingtono eina didelis su-
sirupinimas Rusijos pasielgi-
mą ir geistina kad nuolat at-
sirastų daugiau kurie prabla-
škę komunistų propagandos du-
mus praręgę kur jie stovi.

Maskvos ir Amerikos komu-
nistų klastinga propaganda tu-
ri buti skubiai sulaukta ir
Amerika privalo kuogreičiau-
sia imtis rimtai gelbėti savo
ir tarptautinę padėtį.

Karo korespondentas Henry
J. Taylor pastebi sekančiai:
"Aš noriu matyti daugiau kal-
bant j Churchillį ir Staliną ne-
gu mes kalbam patys j save.
Mes nepajiegėm nieko padary-
ti užsienyje be to ką atlieka
mūsų vyrai durtuvų pagalba."

To išvada tokia: Amerikie-
čiai kariauja, užkariauja, nu-
gali priešus, bet visą politiką
varo kiti, ne Amerika, ir Ame-
rika vis palieka nustumta už-
kampin.

PRANEŠKITE

Savo Antrašo Permainą

Kuomet rengiatės persikelti
kitur gyventi, praneškite sa-
vo naują antrašą Dirvos Ad-
ministracijai, ne pašui, nes
paštas nesius jums Dirvos į
naują vietą jeigu neprimos-
kėsit. Parašykite mums už
le atvirutę prieš persikėli-
mą į kitą vietą gyventi.

Dirva Cleveland 3, O.

Dirva metui vis \$2

TIEMS KURIE PASISKUBINS ATNAUJINTI
ARBA NAUJAI UŽSIRAŠYS DABAR!

Dirva dar vis duodama už \$2.00 visam metui tiems kurie at-
naujina savo prenúmeratą nevēluodami, kaip tik pasibaigia,
ir tiems kurie dabar naujai užsirašo. Del karo meto visko pabrangimo, laikraščio
leidimo kaštai labai pašoko, bet Dirva stengiasi buti jums prieinama kaina. Ap-
sirupinkit Dirva dabar, užsimokėkit prenúmeratą laiku.

Jūs turit daug savo draugų ir giminių, išrašykite jiems Dirvą už \$2.00, arba pakal-
binkit, lai patys užsirašo šį idomų, didelį ir nebrangų laikraštį DABAR, jie gaus
Dirvą tik už \$2.00 visam metui.

(Idėkit j laišką \$2 ir įrašę pilną
savo adresą, siųskit)

DIRVA

6820 Superior Ave.

Cleveland 3, Ohio

Gaukit sau Kalendorių!

1945

Dirva duos Kalendorius savo skaitytojams
dovanų ir 1945 metams

Persiųntimui pridėkit 10c. siųsdami prenúmera-
tos atnaujinimą. Užsakykit tuojau:

DIRVA

6820 Superior Avenue

Cleveland 3, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius — K. S. KAPLIUS — Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

KAS KĄ RAŠO

(Spaudoje Pasidairius)

Prie ko Einama?

Chicago Daily Tribune, redaktoriaus straipsniu Lapkričio 30 iškelia Britų pasipriešinimą Grafui Sforzai, nors jis Italijos žmonėms ir patinka. Britai nenori kad jis užimtų užsienio ministro ar premjero vietos. Tribune sako, tai yra Britų pastanga uždengti savo gėdą Atlanto Čarterio principų išdavystėje. Churchill priėmė tą Čarterį, bet niekad neturėjo mintyje jį vykdyti. Sforza visada buvo anti-fašistas ir del to jis turėjo apiešiti Italiją vietoje turėti reikalingą su Mussoliniu. Jis yra Italijos patriotas ir sukalbamas žmogus.

Tikroji priežastis Sforzos atmetimo, sako Tribune, yra Britų užsienio valdyti Italijos valdžią savo naudai.

Tarp Stalino ir Churchill'o buvo sutarta, toliau sako, kad Stalinas šeiminkaus Lenkijoje, Pabaltijo šalyse, Vengrijoje, Rumanijoje, ir Bulgarijoje; Britanija šeiminkaus Viduržemioje, kas reiškia Italiją ir Graikiją atitenka į jos įtakos sferą.

Tribune pagaliau pareiškia kad Prezidentas Roosevelt sutiko leisti Rusijai ir Anglijai pasidalinti Europą tarp savęs, kas joms gal patiks, bet nieko kito nepatenkins. Tas gal bus pasekmė ateities karų nusikratymui tu nenatūraliai primetimui, o sulyg Roosevelt'o aiškiai rėmė De Gallė ir net Badoglio kaip atsikuriančios Europos ir Italijos simbolius ir tai ne tiek tikslu tuoju ten įvesti komunizmą kaip tikslu užsachuoti Angliją, tikslu susirasti priešsrovę Anglijos jūros galybei.

Jeį prisiminsime neseną Churchill'o viešnagę Maskvoje tai aiškiai pamatysime kad ne tik jį pasibaigę visiškai Churchill'o pralaimėjimu kiek tai liečia vidurinę Europą, bet netgi ir kiek tai liečia Viduržemio jūrą; Bulgarijai iki šios dienos tebesėdi Vokiečių pagalbai įgytoje Graikijos Trakijoje, kuri sudaro išėjimą į Viduržemio jūrą. Antrą tokį išėjimą bolševikai pasitikrins per Jugoslaviją.

Šito akivaizdoje visai natūralu laukti kad savo siekimams garantuoti Sovietų Sąjunga nesąlyginiai rems Prancūziją ir Italiją, netgi užmirs — laikinai — jų su-komunistinimą: jas remdama, ji pati lys į Viduržemio jūrą. Taigi jau šiandien galima įžiūrėti Prancūzijos, Italijos ir Sovietų Sąjungos koalicijos prieš Angliją užuomazgą, tuo tarpu bent sąryšyje su Viduržemio jūros statusu. Šito būtų buvę galima išvengti jei Angliai išsiki būtų garantavę Prancūzijos ir Italijos teises Viduržemio juroje ir kolonijose.

Jeį taip būtų buvę pasielgta, pastarąsias valstybes būtų buvę galima panaudoti prieš Sovietų Sąjungą. Dabar gi Sovietų Sąjunga jas ruošiasi panaudoti prieš Angliją. Iš to vieno pavyzdžio jau matyti kad bendrame prieš-naziškame fronte jau formuojasi tarpusavioi frontai, kurie karo pabaigą daro labai neaiškia. Gi viso šito priežastis — nukrypimas nuo teisingumo idealo ir nuo skelbtų principų.

ANT VADAKSTIES KRANTO

(Iš M. Dagilėlio eilėraščių)

Atgulo saulė ir vakars užstojo;
Vėsiąj pakalnėj jau rukai paplito;
Iš aukšto miško mėnuo išsirito;
Nakties šešėliais pasaulį nuklojo.

Ramū čia sėdus svajoti ik ryto!
Ei mintys spiečias ir ten... ten lakioja.
Kai dar Lietuviai-kryžiuočiai kovojo —
Ant šitos vietos kaip mušė viens kitą!
Bet amžiai bėga. Upelė srūvena...
Kur jų, kryžiuočiai? Kur laisvė? —
Pranyko!
Nors nėr kryžiuočių, bet vargai mums liko...

Mano tėvyne, taip garsi iš seno!
Tavo senovės as mintimis skrendu,
Nes ten sau galia ir paguodą randu!...

Dumbarton Oaks sutarimų mes busim priversti kariauti tuose karuose opresorių pusėje. Ką mes gausime iš to išskiriant žuvusių ir sužeistų sąrašus, taksus, ir pažeminimą?

Roosevelto kalbą apie vadovavimą pasaulio į taiką ir gau-są Tribune nuneigia, sako jis nerodo jokios vadovybės. Tvirtinausiai ginklais ir turtais šaliai, mums teliko Roosevelt'o nuvadovavimas priimti tai ant ko Rusija ir Anglija susitaria.

Aną dieną State Departmentas pareiškė kad Lenkijos rubėžių klausimas nėra mūsų reikalas, tuo patim kai State Departmentas stengėsi Dumbarton Oaks konferencijoje pažadėti mūsų karinę pagalbą grynimui tų rubėžių.

Jeį mūsų sąjungininkai nori mūsų pinigų, jie gauna juos Bretton ir Atlantic City.

Jeigu jie nori mūsų armijos ir laivyno, jie gauna tai Dumbarton Oaks.

Jeigu jie nori atimti iš mūsų vadovybę komercinėje orlaivininkystėje, jie atsiekia savo tikslą Chicagoje.

Jeigu jie nori mus remti jų nepastovią įtakos sferą sistemoje, mūsų parama jiems gata-vai suteikiama.

Taip tai Tribune atvaizduoja iki šiol Amerikos pralošimą vadovybės kare kuriame naudojami mūsų ginklai, mūsų vy-drai, mūsų darbo pajėgos, mūsų kraujas ir mūsų pinigai.

Gestapo Amerikoje

Amerikoje tarp karo nelaisvų Vokiečių, kurių yra parvežta jau apie 300,000, vėikia Vokiečių slapsti Gestapo agentai, kaip skelbia tos srities karo viršininkas.

Sakoma kad nazių partijos vadai net belaisvių stovyklose dirba įtemptai vykdydami nazių discipliną, kad belaisviai Vokiečiai nepradėtų reikšti Hitleriui neištikimybės.

Atsiminimai iš Okupuotos Lietuvos

Lietuvių Pergvenimai, Vargai ir Kentėjimai Lenkų Okupacijoje po 1920 Metų

Rašo KARYS J. V. VALICKAS.

(Tęsinys iš pereinio nr.)

KAIP NUKENTEJO BAZNYCIA

Valkininkų parapijoje 1932 metais buvo Velykinės išpažinties einančių apie 12,000 parapijonių; kada Lenkiškų kunigų vyskupas atsiuntė Valkininkai tai Velykinės išpažinties einančių skaičius 1937 metais buvo tik 5,500.

Kitose parapijose dar blogiau buvo, ypač Kalesnykų parapijoje ir apie Švenčionis. Argi rūpėjo Lenkui vyskupui Lietuviškų sielų išganymas? žinoma kad ne, bet Lietuvių tas nei kiek nepakenkė. Kada žmonės nustojo eiti bažnyčion, kunigai negalėjo su savo Lenkiškumu prieiti prie Lietuvių. Taipgi, neidami bažnyčion Lietuviai duodavo savo arkliams po sunkios savaitės darbo paslėsti, arkliams nereikėjo sunkų vežimą tempti sekmadienį kelioilakį kilometrų į miestelį. Miestelin nuvykus, paprastai budavo išsigeriama ir valgomai, ir girtuoklystė buvo gerokai praplitus. Toks sekmadienį sėdėjimas namie tautišku-Lietuviškų išskaičiamu buvo naudingas ir patiesinamas: girtavimas sumažėjo, tautiškas susipratimas ir kišenėje skatikas daugėjo. Ukininkas už tuos pinigų ką sekmadieniais praleisdavo degtinei, galėjo per metus užsiprenumeruoti kelis Lietuviškų laikraščius ir dar porą Lietuviškų knygų nusipirkti. Be to, sekmadienis juk tik viena diena savaitėje kada ukininkui liuosą dieną, tat jis sunaudodavo laiką skaitydamas laikraštį ar knygą, sendamas Lietuviškų svų savo sielai ir ją stiprindamas.

Dabar grįžiu prie Lietuvių materialės padėties. Kaip pirmau minėjau, per Ukio Ratelio draugiją, jos skyriai provincijoje, subūrė Lietuvius ukininkus ir suvienijo į vieną kamieną, nes buvo matoma kad Lenkai tik laukia atitinkamos progos iš Lietuvį paveržti ukius. Įkurtos pieninės, kooperatyvškos krautuvės ir tt. labai sustiprino Lietuvių sunkią ekonominę padėtį, davė progos Lietuvui stovėti aukščiau už pačius Lenkus. Bet budrios Lenkų valdžios akys greit permėtė kad Lietuviai smarkiai pradėjo kilti aukštyn ir vietoje kad Lenkai iš Lietuvį paveržtų ukius, Lietuviai sudarė pavojų Lenkam, nes Lenkai šlektos niekuomet nemėgo dirbti ir prižiūrėti ukius, jie skendo girtuoklystėje ir linksmybėse; Lietuviai centą-kitą sugriežė bandė kad derlingi laukai, apleisti dirvonais per slėktų tinginystę, nestų gerą naudą.

Be Lenkijoje Lietuviai beveik neįmanoma buvo nusipirkti nejudoma nuosavybė, tat Lietuviai griežėsi kitokių priemonių: nuo slėktų kontraktų pagrindu išsinuodavo 30-čiai metų ukius, tuo Lietuviškos darbo rankos darė sau pragyvenimą, vietoje emigruoti į svetimus kraštus ir skursti be tėvynės bei badauti kur nors. Taip savo sumanumu ir sunkiu triūsu Lietuvos Vilniaus krašte skatiką-kitą galėjo į šalį padėti juodai dienai, arba leido į mokslus vaikus.

Tik gaila kad dar didumos Lietuvį įtikėjimas į senoviską ukininkavimą nedavė progos jiems su progresu kilti aukštyn, ir kuomet apsižiūrėjo jau buvo pervėlu. Lenkai pradėjo visai persekioti Lietuvį Ukio Ratelio skyrius, naujų skyrių steigti nedavė leidimų; kur skyriai buvo įsteigti pradėjo uždarinėti ir visai kitaip trukdyt bei klutis statyti. Vienu žodžiu, Vilniaus krašto Lietuviai pergyveno po žiauria Lenkų okupacija tikrą kankinių gyvenimą.

Kada tapo pažeistas Lietuvį materialinis gyvenimas, tuo pačiu tapo pažeistas ir Lietuvį kultūrinis judėjimas; Lietuvį laikraščiai nustojo prenumeruoti, nes žmonės negalėjo iš niekur sugriežti skatiko už laikraštį užsimokėti.

Vilniečių Lietuvį gerieji broliai ir sesės Lietuviai Amerikiečiai krizės laiku įpuolė į neturtą, nustojo siuntę namiškiams pinigine pagalba. Negana kad Lietuviškas judėjimas Vilniaus krašte buvo persekiojamas, bet ir skatikas nebuvo kur gaunamas, ir jeigu taip dar būtų pabuvę dešimts metų, vargiai būtų buvę grynų Lietuviškų vietovių. Ukininkams pagalba reikalinga buvo skubi, bet ją gaudavo tik tie kurie savo Lietuviskumą užrašydavo Lenkam ir išsižadėdavo. Bet del duonos kasnio tas prisiejo darviti.

KITŲ TAUTŲ MAŽUMŲ LENKIOJE PERSEKIOJIMAS

Daugiausia nukentėjo Lietuviai. Sekantieji buvo Gudai, paskui Ukrainai ir Vokiečiai. Gudų nors kalba panaši į Lenkišką, bet Gudai norėjo savo kalboje sviesti ir Gudiškai auklėtis. Gudai visgi turėjo savo kelias gimnazijas ir mokyklas. Gudų didžiausias judėjimas ėjo ir tvirtovės buvo Vilnius, Gardinas, Piskas, Pruzana, ir Lietuvį Brasta. Gudai turėjo savo du gana didelius laikraščius, bet budo dar ir daugiau spausdinių Gudų kalboje. Jie turėjo labai populiarių veikėjų Taraskevičių, su kuriuo ir šių žodžių rašėjai teko dirbti kartu Gudų ir Lietuvį veikimo dirvoje bei kartu del tautiškių idejų ir kalėjime sėdėti. Taraskevičius vėliau išbėgo Sovietų Sąjungon, as Amerikon. Gudai Lietuvius, Lietuviai Gudus labai už-

jausdavo ir daugelyje atvejų teko Lietuviams su Gudais dirbti išvien politinėje ir tautinėje dirvoje. Bet Gudai nutautinti Lenkam niekaip nesisekė. Mokyklose Lenkų kalba buvo priverstina, bet Gudai nedang to paisė, nes Lenkų kalba negalėjo prigyti Guduose, jie kalbėdavo savo kalbą ir ja brangino.

Daug Gudų veikėjų Lenkai į kalėjimus sudodino ir daug jų sušaudė, bet Gudų tautinio judėjimo Lenkai nesulaikė. Ne vienas Lenkų persekiojamas Gudas rado prieglaudą Lietuvos pastogėje, ne vienas rado prieglaudą atbėgęs Nepriklausomon Lietuvon. Užtat tas dar labiau artino Gudus prie Lietuvį.

Ukrainai Lenkijoje sudarė daugiau negu ketvirtadalį Lenkijos gyventojų skaičiaus; Lenkijoje išeidavo labai daug Ukrainiškų laikraščių; Ukrainai turėjo daug inteligentijos, daug savo mokyklų ir visokių kitokių įstaigų, ir Lenkai visuomet drebėjo prieš tautinį Ukrainų judėjimą, nes jeigu Gudai, Lietuviai, Ukrainai ir Vokiečiai kartu būtų padarę sukilimą tai Lenkija būtų buvęs suplėšyta į šmetelius. Užtat Lenkai Ukrainus labai persekiojo, jų mokyklos buvo uždamos kaip ir Lietuvų. Bet Ukrainai turėjo net savo atstovus Lenkų seime ir galėjo ginti savo teises pasekmingiau negu kitos tautinės mažumos. Bet jų atstovų balsas Lenkų seime atsimušdavo į sieną kaip žirniai ir su jais Lenkų ponija nesikeitėdavo. Manau visas pasaulis yra girdėjęs apie garsias Ukrainų bylas Lenkijoje 1935 ir 1936 metais, kada Ukrainų liaudies tautiniai veikėjai masiniai buvo areštuojami ir kalėjimuosna sodinami. Lenkai dryso net vieną iš populiariausių Ukrainų veikėjų, Rudnickienę, areštuoti. Ja as gerai pažinojau ir nekartą gavau iš jos žinių kas Lenkų seime daroma tautinių mažumų atžvilgiu; ta Rudnickienė buvo Lenkijos seime Ukrainų atstovė. Ji buvo inteligentė moteris, aukšto mokslo, ypač patyrus politikoje, ir ji labai gerai reprezentavo pavergtus savo tautiečius Ukrainus.

Vilniuje mes turėdavom Lietuvų-Gudų-Ukrainų studentų mokinosi Vilniuje ir šiaip buvo jom vieni kitiems išreikšti savo simpatijas ir pasitarti asmeniškai.

Ukrainai su Lietuviais ne taip dažnai susitikdavo, nes tolis skyrė, bet visgi nemažai Ukrainų studentų mokinosi Cibriuje ir šiaip buvo mieste Ukrainų gyventojų.

Tų trijų tautų — Lietuvį, Gudų, ir Ukrainų — laukai, kalėjimai, keliai ir kapai buvo nušlakstyti kraujais siežiant tautinės laisvės ir daužant vergijos pančius! Mes šios trys tautos niekuomet nepamiršim Lenkų mums padarytos skriaudos, kurios nei atsaikuoti, nei atsverti nei išmatuoti jokiū budu negalima, o tuo labiau negalima atlyginti!

Mes ir šiandien neturime pamiršti Gudų ir Ukrainų ir jiems šiltai rankas spausti, nes jie įrodė kad jie mums nuosirdus draugai ir bičiuliai.

(Bus daugiau)

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

Šioje knygelėje telpa didelis Lietuvos žemėlapis, Kauno žemėlapis, Lietuvos matai ir saikai, miestelių ir miestų vardai ir prie kurių apskrčių priklauso ir kitos informacijos apie buvusią Nepriklausomą Lietuvą.

Kaina tik 50c.

(Galima siųsti pašto ženklais po 5c)

Reikalaukit Dirvoje

ŽMONIJOS ISTORIJA

610 pusl. didumo knyga — kaina \$2.00

Štai didžiausia knyga kokia tik galit tikėtis už \$2.00 gauti: pavelskuota, tvirtais audimo viršeliais, populiška lengva kalba parašyta, stambiom raidim. Apsakoma pasaulio istorijos eiga, didieji karai, kurie tęsėsi po 30 metų, žymieji karžygiai ir jų darbu pėdsakai. Napolcono užpuolimas Rusijos ir tt. Rasit aprašyta joje kaip žmonija gyveno, kariavo nuo pat priešistorinių laikų, per visus amžius iki mūsų dienų, kokios buvo didžios ir galingos tautos ir jų valdovai.

Siuskit laišką \$2.00 su savo adresu ir prašykit prisiųsti jums 610 puslapių didumo Žmonijos Istorija.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

PAKILUSIU UPO ĖMĖM ŽYGIUOTI I VILNIŲ

Mūsų drąsi vadovybė

Gimiau 1896 metais Kaltinėnų miestelyje. Į kariuomenę stojau savanoriu 1919 metais Rugsėjo 27, į Šiaulių komendantūrą. Pasimokęs kiek mankštos, patekau į 7-ą pėstininkų žemaičių Kunigaikščio Butegidžio pulką, 7-tą kuopą Ukmergėje. Kuopos vadu buvo labai narsus karžygis leitenantas V. Statkevičius, viršija J. Navickas ir burio vadas V. Rauba.

1920 metais Balandžio mėnesį mūsų kuopa persikėlė į Veprių bažnytkaimį ir užėmė barą palei Šventosios upę. Lenkų kuopos štabas buvo Gelvonų miestelyje. Lenkų kareiviai dažnai atvykdavo rekvizuoti iš gyventojų gyvulių, maisto produktų, ir tt.

Pirmas su Lenkais susisąjimas įvyko Šarkaičių kaime, Gelvonų val. Tai buvo Rugsėjo mėnesį. Temstant atėjo iš minėto kaimo vaikinai ir pranešė mūsų kareiviams jog ten su kulkosvaidžiais atvykę Lenkai ir ėmė plėsti žmones. Mūsų burys apšaudė Lenkus iš dviejų pusių kaimo ir jie, nesusėję išvežti prigrobto turto, pakrikę išbėgiojo.

4-tos kuopos kareiviai Liachta ir Valteris, abudu jauni vyrukai, nuvykę į Gelvonų dvarą, sužinojo jog dvare vieši Lenkų štabo poručenikas ir jo raštininkas. Tai buvo Rugsėjo mėnesį. Šie mūsų drąsuliai staiga puolė Lenkus, sėdinčius už stalo kambaryje. Raštininkas suskubo išsokti pro langą, palikęs savo ginklą ir kepurę, ir davė ženklą saviems kad jų vadas suimtas. Mūsų kareiviai, nieko nelaukdam, suimta Lenkų karininką greitomis varėsi Veprių link. Nors Lenkai, išsipykę grandine, vijosi, bet savo vado išvaduoti jiems nepavyko, nes mūsų kareiviai, išgirdę trukšmą, atlaikė Lenkų puolimą. Suimta Lenkų pasiuntė Kaunan. Už narsumą Liachta ir Valteris buvo pakelti į grandinio laipsnį.

Atkasa viela surištus kankinius

Netrukus Rusai ėmė smarkiai kautis su Lenkais, o mes, besivydami Lenkus, patekom į Vilniaus miestą. Miesto gyventojai mus priėmė berdami iš namų gėles ant mūsų galvų ir džiaugsmingai šypsodamiesi. Vilniuje stovėjom kareivinėse.

Rusams apleidus Vilnių, gyventojai, gavę iš mūsų kariuomenės leidimus, ėmė kasti lavonus giminių kurie buvo Rusų ir Lenkų sušaudyti ir palaidoti netoli kareivinių miesto ganyklose. Savo akim mačiau kaip atkasus vieno metro gilumo duobę vienoje vietoje rado suguldytus viela surištom rankom Lenkų legionininką su viena moteriške. Giminės tai pamatę verkė ir mums pasakojo kad juos įskundė Rusams kaip Lenkų šnipus ir Rusai juos surištus neseniai buvo sušaudę.

1920 metų Spalio pradžioje traukiniu išvažiavom iš Vilniaus ir palei Merkinės miestelį ir Merkio upę užėmėm barą. Mūsų kuopa stovėjo kairėje plento pusėje už miško kaime. Mūsų baras buvo apie 4 kilometrus ilgio. Čia radom senus apkasus.

Lenkai keletą kartų iš anapus upės apšaudė mūsų apkasus iš minosvaidžių, tačiau mūsų kareiviai atsilaukė. Viena pusė prieš pat apkasų iš bombosvaidžio kaip su bizunu buvo nukirsta, bet krisdama mums jokio nuostolio nepadarė. Apkasuose buvo labai neįjauki, nes buvo žalios spalvos apie metro ilgumo kirminų, kuriuos vadino žalciais.

Aplinkiniai žmonės, Dzukai, geri patriotai.

Sutrukdyti pietus

Vieną saulėtą dieną aš su 22 savanoriais buvau pasiųstas į Lenkų pusę pažvalgyti. Mūsų tarpe buvo puskarininkiai: Sakadolskis iš Kauno ir Stulga iš Radviliškio. Žygiavom apie 12 kilometrų miškais palei plentą. Jau buvom nelabai toli Druskininkų, kur stovėjo Lenkų pulko štabas. Užėjom į Marcinonių kaimą. Prie pat kaimo buvo nedidelis ežerukas. Iš vietos žmonių, tikrų Lietuvos, gavom pietums grikių košės ir džiovintų grybų viralo. Mums bėpietaujant, staiga pasigirdo šauksmas:

— Broliai Lietuviai! Gelbėkitės! Lenkai jau kaime!

Išbėgęs iš buto, aš pamačiau Lenkų žvalgybą iš 18 vyrų. Įsakiau 12 kareivių likti vietoje prie vieškelio ir pasislėpti už

namų, o pats su 10 vyrų užbėgau Lenkams iš kitos pusės už akių. Lenkų žvalgyba, nieko neįsąsądama ėjo tiesiai į mūsų kaimą, pasislėpusius prie vieškelio, o aš iš užpakalio juos sekiau. Pirmutinis atidarė ugnį drąsus kareivis J. Tocionis iš Nemunaičio val. Jis metė į Lenkus rankinę granatą ir pats krito rėkdamas: granatos šukėmis buvo sužeistas į koją. Kilus panikai, Lenkai atsisąsądymė bėgo tiesiai į mane, pasislėpusį drauge su kareiviais už tvoros. Mums atidarius į juos ugnį, vienas Lenkas buvo nukautas, o kitas sužeistas, o du sveikus paėmėm ir nelaisvę. Kiti pabėgo į mišką.

Suimtieji Lenkai turėjo vyno butelį. Jie pranešė kad ėjo žvalgybon ir kad visai netoli vieškelio nuo Druskininkų ateina Lenkų batalionas. Mes belaisvius vedėmės miškais, o sužeistą Tocionį nusivežėm su pastote.

Nesuskubus atitraukti nuo susisąjimo vietos toliau kaip kilometrą, pamatėm degantį kaimą. Lenkai iš keršto jį padegė.

Gryžom pailsę, nes buvom gerai prisiplakę po balas ir miškus.

Lenkų nukankintas vaikinai

Praslinkus dviem dienom po minėtos žvalgybos, į kuopos štabą atvyko jaunas vaikinai ir pranešė kad už 6 kilometrų nuo mūsų baro Lenkai tiesia tiltą. Jų tenai esanti visa kuopa.

Vadas tuoj sukvietė 60 vyrų, kurie pasisūlė savanoriais eiti ir pulti Lenkus. Vaikinas vedė mus pagal Merkio upę. Šovinių daug neturėjom. Priartinus mums apie 300 metrų, Lenkai pastebėjo ir ėmė bėgti nuo tilto. Buvo tyras laukas, ir mes galėjom skaudžiai nukentėti. Aš su šautuvo buože pasidariau duobelę kad galėčiau nors galvą paslėpti, tačiau ja pasinaudoti jau neteko: Lenkai ėmė mus supėti ir, išsipykę grandine, skubiai bėgo mūsų linkui. Pasirodo, prie kaimo jų turėta apkastų kulkosvaidžių. Mūsų grandinė slinko į kairę per ganyklą apaugusią krūmokšniais. Kai tarp Lenkų ir mūsų buvo jau nedidelis atstumas, mes atidengėm ugnį, vienas kito nematydami. Už jų krumų buvo sustatyti Lenkų kulkosvaidžiai. Per susisąjimą visai arti buvo girdėti Lenkų riksmas, bet jie, nežinodami mūsų skaičiaus, bijojo mus pulti durtuvais.

Susisąjimas tęsėsi apie 15 minutes. Ant mūsų galvų nuo Lenkų kulkosvaidžių kulipkų krito medžių šakutės ir lapai, bet aisi mes likom sveiki. Kiti mano draugai šaudė mano užpakalyje, vadinasi, buvo pavojus ir iš savųjų. Neteke šovinių, mūsų nutraukėm ir gryžom į savo stovyklą. Šioje kautynėje dalyvavo ir pats mūsų vadas leitenantas Statkevičius.

Palydėjęs mus vaikinai paprašė šautuvo. Jam buvo patarta šautuvo neimti, bet jis sakė noris būti partizanų ir busias mums ištikimas. Kuopoje buvo šautuvų perteklius. Vaikinui buvo duotas Prancūziškas šautuvas. Patenkintas vaikinai išėjo namon, bet, kaip mes paskui sužinojom, jį pagavo Lenkų raiteliai ir žiauriai pakankinę nužudė.

Valteris su draugais patenka Lenkams į nelaisvę

Merkinėje gavom įsakymą vėl grįžti į Vilnių. Visi labai apsidžiaugėm, nes Vilniuje buvom stovėję tik apie mėnesį laiko. Deja, mūsų džiaugsmas buvo perankstyvas: privažiavę Lentvaravą stotį gavom įsakymą eiti į Lentvaravą dvarą, kuris priklausė grafui Tiškevičiui.

Mūsų tarpe pasklido gandai kad atžygiuojanti Želigovskinių armija ir jau esanti visai netoli. Kuopos vadas Statkevičius pasiuntė iš dviejų žmonių patrulius padaryti netolimame miške žvalgybą. Vienas patrulis buvo jau minėtas Valteris iš Naumiesčio, kuris buvo paėmęs ir nelaisvę Lenkų poručeniką. Patruliai nebegryžo. Supratom kad juos bus Želigovskinkai suėmę.

Mūsų kuopa žygiavo Lentvaravos-Vilniaus plentu, o paskui juos ėjo 3-čio pėstininkų pulko batalionas ir artilerijos batareja. Miškas buvo apie 800 metrų nuo plento. Ten buvo Lenkai, kurie, kaip matyti, ruošėsi paimti Lentvaravą stotį.

Tą pačią dieną, mums apsisitojus minėtame Lentvaravo dvare, iš Vilniaus į Kauną pravažiavo valdininkų ir kitų Lietuvos ešalonas. Mes saugojom geležinkelio tiltą per Voką. Kitoje vietoje buvo išstatyta lauko sargyba apsiginti nuo ne-

tikėto Lenkų puolimo iš miško.

Rytojaus dieną, tai yra, 1920 metų Spalio 7 ar 8, Lenkai iš miško atidengė kulkosvaidžių ir šautuvų ugnį ir kėsinosi mūsų štabą bei batareją paimti ir nelaisvę. Mūsų kareiviai buvo gerai įsitvirtinę apkasuose ir atlaikė Lenkų puolimą, o tuo tarpu batareja su gurguole suskubo iš tyrų laukų slėnių pagal geležinkelį atitraukti. Kautynėmis vadovavo leit. Statkevičius, kuris, nepaisydamas Lenkų šuvių, visur vaikščiojo stačias ir neprisidengdamas.

Atvyko paliaubų delegatai

Artinosi vakaras. Mes sudarėm naują grandinę nakties puolimui. Ramiai gulim prie plento. Iš užpakalio pamatėm atvažiuojant automobilį su uždegtais žibintais. Pasiruošėm mesti rankines granatas prieš jį. Tačiau ištošo mums ėmė sakyti nešaudyti, nes, esa, važiuoja delegatai iš Suvalkų. Privažiavę arti mūsų grandies, automobilis su delegatais apsisitojo. Automobilije buvo Lenkų ir Prancūzų atstovai grįžtantieji iš Suvalkų. Jie pasakė kad esančios sudarytos paliaubos daugiau nebekariauti.

Po Lentvaravų kariavo ir daugelis Lenkų partizanų. Einu kaž kokių reikalu laukais geležinkelio tilto link. Niekur nesimato jokio uniformuoto žmogaus, o tik vaikščioja po laukus civiliai. Jie pradėjo į mane ištošo šaudyti. Aš buvau privirstas grįžti atgal ir pranešiau savo štabui kad čia esama Lenkų partizanų.

Susimaišėm su Lenkų kareiviais

Iš vietos nusikėlėm į Širvintų apylinkę ir apsisitojom Avizių kaime. Dešinėje plento pusėje Porų kaime barą užėmė mūsų 5-ta kuopa. Pulko štabas buvo Širvintuose.

Lenkai dėjo daug pastangų atimti iš mūsų Širvintas. Didžiausias jų puolimas buvo nukreiptas į Porų bei Avizių kaimus, tačiau mūsų kareivių artilerija ir kulkosvaidžiai juos atlaikė. Jie taip pat apšaudė mūsų barą ir iš artilerijos. Sviediniai krito į pat Avizių kaimą.

Vieną kartą, imant man iš virtuvės valgių, sviedinys krito greta manęs ir vi-rėjo Didžpetrio. Aš prikriau prie žemės ir likau skeveldrų nepaliestas, o Didžpetriui lengvai sužeidė veidą. Kitas sviedinys sulindo į žemę prie gyvenamo namo, kur stovėjo žmonės su mažais vaikais, tačiau sviedinys nesprogo. Žodžiu, patrankos sviediniai lakstė mūsų tarpe, bet didelio nuostolio nepadarė.

Galų gale pastebėjom kairiajame Avizių kaimo šone Lenkus, kurie, prikrię prie žemės, darė perbėgimus, norėdami mus apsupti. Lenkų buvo daug didesnis skaičius negu mūsų, ir jie, pasinaudodami krūmynais, jau pradėjo mus apšaudyti iš užpakalio. Mudu su eiliniu Nabažu iš Kurimų kaimo, Šilalės valsčiaus, buvom visai arti Lenkų grandinės ir vos nepatekom jiems į nelaisvę, bet Lenkai neišsiskyrė pagal apdarus nuo savųjų, ir mes, prie jų gradinės prisijungė, per krūmus išbėgom iš pavoingos vietos. Mūsų kareiviai jau traukėsi Širvintų link. Lenkai mums jokio nuostolio nepadarė. Plentu bėgti nebuvo galima, nes jis buvo smarkiai apšaudomas. Gavom šrukti miškais.

(Bus daugiau)

ALPIS

KESTUČIO IŠLAISVINTOJAS

\$1.50 Popieros viršais. \$2.00 Tvirtais viršais

● Didelė, įdomi, lengvai skaitoma K. S. Karpiaus istorinė apysaka iš D. L. Kunigaikščio Kestučių laikų — apie jaunuolį Alpi, kuris išlaisvino Kestutį iš Kryžiuočių nelaisvės. Istorija pažymi tik tiek kad Alpis išleido Kestutį, tačiau tas narsus vaikinai ir toliau gyveno — šioje apysakoje rasit to gyvenimo tolimesnius nuotikius Lietuvoje — jo kariavimus, meilę ir atsimėjimus. Knyga paveiksluota, 288 pusl.

Knyga pasiūniama tuoju, iki jų dar turime. Pasiųskit laišką \$2 arba \$1.50 (50c galima siųsti pašto ženklais).

Reikalaukit "Dirvoje"

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO.

Gauta į Laiką Dovanoms Pasirinkti!

Patys Naujausi Rankinukai

\$3

Federal Tax (Plus 20%)

Tuzinai visokių pavidalų ir stilių; kietų ir minkštų medžiagų; mažų ir didelių; su rankenom viršūj, vokų pavidalų, ir zipper uždaro-mi. Iš rayon failles, milo, odos, driežo kailio, švelnių odos dirbinių. Juodi, rudi, mėlyni, raudoni, gelvi ir kitokių spalvų.

HANDBAGS - PIRMAM AUKŠTE

Patogumui Aplink Visą Metą Dovanokit

Minkštutėlės Pagalvės

1.19 iki 3.50

Minkštos, pilnos pagalvės arba paduškos... iš rayon damasko, rayon satino, brocatello, rayon taffeta, tapestry ir naminio audimo. Šniurais ir kutais apvėžtos... kitos kitokių mėgiamų pagražinimų. Tai dovana kurią visa šeima gražiai įvertins.

LOUNGE PADUSKAITES, iš faille, tapestry, damasko, moire ir namų audimo

1.75 iki 3.95

THE MAY CO. ... ARTGOODS ...

LOVOJE ATSPAROS iš gėliuoto chintz, naujų audinių ir spausdinto gražaus vatos audimo

9.50 iki 11.50

KETVIRTAS AUKŠTAS

LIETUVIŲ SALEJE

Ateikit į Lietuvos salę pasi-lošti ir smagiai praleisti vaka-rą su savo draugais. Šios su-eigos atsbuna kiekviena vaka-ra nuo 8 val. lygiai. Parem-kit savo klubą ir Lietuvos sa-lę, vietoje eiti kitur. Čia tapo padidintos dovanos, todėl jums bus naudinga atsilankyti daž-niau į Lietuvos salę.

SVARBIOS PASKAI-TOS ir PAVEIKSLAI

Bus rodomi paveikslai nuo pirmo žmogaus sutvėrimo iki mūsų laikų, kas sekmadienio vakarą lygiai nuo 7:00 val., durys atdaros nuo 6:30 v., Peck Hall, 1446 E. 82nd Street ir Wade Park Avenue, Clevelande, In-dijinos iš 82 st., 3 aukštas. Užprašomi geros valios Lietuviai lankyti į paskaitas, atsiveskit ir savo drau-gus; įžanga liuosa, rinklavių nėra. Rengia ir kviečia Sv. R. T. (51)

MARGUTIS

Skaitykite "Margutį", komp. A. Vanagačio leidžiamą mu-zikos ir juokų žurnalą. Ei-na du kartu į mėnesį. Kaina metams \$2. Pasiųskit 10c pašto ženklais, gausit vieną numerį pamatymui.

MARGUTIS

6755 So. Western Ave. Chicago, Ill.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba ra-kandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, del apkaivavi-mo, ko visada reikalauja ap-draudos kompanijos pirm ne-gu išmoka už nuostolius.

Patarnausi gerai ir greitai, su nauda jums.

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

Telef.: MAin 1773.

Lietuviška VAISTINĖ

Jonas Zvalskis, Savininkas

Užlaiko visokias namines ir im-portuotas gyduoles nuo visokių li-gų, žaidžų ir kitokių negerovių. Išpildo dakratų receptus atsakan-čiai. Kreipkitės į savo vientau-čio vaistinę visokiais reikalais.

INTERNATIONAL PHARMACY

5920 St. Clair Ave. Cleveland

Telefonas ENdicott 8618

Why Pay More?

CLEVELAND TRUST PERSONAL LOANS ARE LOW-COST EASY TO ARRANGE

THE CLEVELAND TRUST COMPANY
50 YEARS OF BANKING USEFULNESS.
★ 1894-1944 ★

The Vogt Electric Distributing Co.

8830 Euclid Ave.

Taisyimo darbas

NAMŲ ir AUTO RADIO

Turim išnuomavimui Garsiakalbius

Radio taisyimas ir Phono

kombinacijų specialistai

SW. 1434 (52) GL. 2564

UŽTIKRINIMAS SILDYME MINCRIEF FURNASAI

Clevelando Pasirinkimas per 50 Metų
Matykite Savo MONCRIEF Pardavėją

The Henry Furnace Co. MEDINA, OHIO

WATERBURY, CT.

KOMUNISTAMS SMUGIS.
PERKRIKSTINO PILIEČIŲ
KLUBĄ

Amerikos Lietuvių Piliečių Politikos Klubas gyvuoja virš 52 metai, yra vienas iš seniausių ir pasituriniausių šalpos organizacijų šioje kolonijoje;

turi gražų nuosavą namą, salę, klubo kambarius, turi už apie \$55,000 vertės karo bonų ir gerokai pinigais. Bet štai kol klubą turėjo perkrikstyti. 1926 metais, geriams žmonėms apsnudus, kaip ir kituose Lietuvių klubuose kad atsitiko, į klubo valdybą įlindo pora burliokų agentų. Žinoma, išsyk jie neblogai elgėsi, bet

metams bėgant jų klubo valdyboje priviso tiek kad toliau jie pradėjo klubą taisyti ant savo kurpalio; klubo kambariai pavirto "bimbinių vieta" ir tiesiog geram žmogui buvo gėda ten lankytis.

Pavyzdin, rodos 1942 metais buvo suorganizuotas Lithuanian Committee for Defense of America. Šis klubas tam padarė iniciatyvą, susirafė 16 draugijų ir dirbo grynai Amerikos karo rėmimo darbą, sukėlė sumas pinigų Raudonajam Kryžiui, ir USO. 1943 metais nupirko Army Field Ambulansą, išpardavė už daugiau kaip pusę milijono karo bonų, žodžiu, labai sėkmingai darbavosi karo rėmimo reikalais.

Bet vėliau štai kaip "bimbinkai" pradėjo elgtis. Defense komitetas nusitaria suirušti pikniką del Rusų ir Kinų sėlpmo fondų. Piknikas davė apie \$300 pelno.

A. Savukynas (Bimbos tar-

nas), A. L. P. P. Klubo raštinkas ir Defense komiteto išdininkas, buvo įgaliotas padalinti pikniko pelną pusiau — Rusų ir Kinų fondams, bet jis pasielgė savotiškai: pusę pelno atidavė Kinų fondui, o kitą pusę pasiuntė "bimbinkų" Laisvei, nuo kurių buvo gauta kvitukė kad pinigai priimti.

Draugijų delegatai pamatę tu Lietuvos burliokų elgesį sekančiame susirinkime juos visus iki vienam išslavė iš Defense komiteto valdybos. Matydami kad gisėto čia nebus; jie išsitraukė, kartu išsitraukė ir klubą iš Defense komiteto. Štai tau Amerikos piliečių klubas, atsisako šiai šaliai gelbėti! Taipgi šis klubas prigulėjo Amerikos Lietuvių Taryboje. Kada jie pamatė kad kunigas išrinktas A. L. T. pirminku, klubas išsitraukė savo delegatus ir iš Tarybos.

Ne be to kad jie savo delegatus išsitraukė iš Tarybos, bet

kitame susirinkime griežtai nutarė kad klubo susirinkimuose niekuomet nebutų keliama Lietuvos nepriklausomybės klausimo. Tik pamanykit!

Čia suminėjau tik kelis tu burliokų darbelius, kaip jie šį klubą tampė per 18 metų. Bet galų gale geri Lietuviai susiprato, ir štai Jacob Trečiokas, Tamas Matas, Antanas Lazdauskas ir kiti, susitarę išslavė komunistus iš klubo valdybos, nuo pirminko iki dženitoriaus. Sveikiname kad šie vyrai turėjo užtektinai drąsos atsikratyti komunistiško mėslo iš garbingo klubo. Dažar tikima klubas ir vėl prisidės gelbėti Amerikos karo laimėjimo darbuose ir Lietuvos sėlpmo ir vadavimo reikaluose. Butų linksma matyti kad ir kitose kolonijose Lietuviai pradėtų taip perkrikstyti savo organizacijas ir kur tik randasi komunistiško mėslo, apsisvalyti jo.

SVARBIOS PRAKALBOS

Sekmadienį, Gruodžio 17, nuo 7 val. vakare, šv. Juorapo parapijos auditorijoje rengiama svarbios prakalbos, Amerikos Lietuvių Tarybos, Lietuvos reikalais. Kalbėtojai: garbės pirminkas Kun. J. Valantiejus, Kun. Jonas Bakšys, iš Roches-

ter, N. Y., J. B. Laučka iš Brooklyn, ir vietiniai veikėjai. Komp. A. Aleksis išpildys muzikale dalį programos.

Prakalbos bus svarbios ir geram tikslui ruošiamos. Kurie jaučiatės ištikimais Lietuvos pasistengkit dalyvauti.

Kviečia Komitetas.

WOLF'S REMNANT STORE

VISOKI AUDINIŲ LIKUČIAI MUSŲ SPECIALYBĖ

Didelis pasirinkimas įvairių likučių audimų vatos, rayon ir vilnonių suknioms siuti

6908 Superior Ave

ENdicott 3764

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirėngę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirma šaukite mus negu ugniesius (fare-monus) ir Apdraudos Agentura.

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate

6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

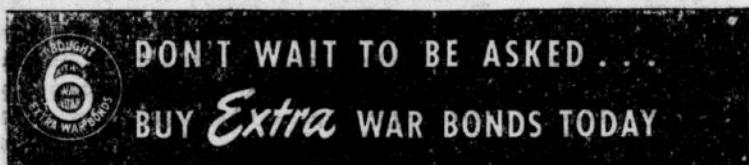
JISAI NORI
PAREITI NAMON

Šis Yankis vaikas kariautojas — ir keletas milijonų kitų kaip jisai esantieji Armijoje, Karo Laivyne, Marinuose ir Pakraščiu Sargyboje — atiduotų viską kad galėtų užbaigti karą su Japonais ir sugrįžti namon, pas savo žmoną ir šeimą.

Ką jūs duosit pagelbėjimui jam? Ar nusipirksit mažiausia nors \$100 vertės ekstra War Bond šioje šeštoje Karo Paskoloje? Taip. Tai padarykit tą šiadien! Pirkit namie, pirkis dirbtuvėje kur dirbat, bet atminkit

PIRKIT NORS VIENĄ
\$100 EKSTRA ŠIADIEN

THE CUYAHOGA COUNTY WAR FINANCE COMMITTEE • CLEVELAND, O.

Pirkit Savo Kalėdų Reikmenis iš

Miller Art & Gift Co.

7915-7919 St. Clair Avenue

ENdicott 6513

Mūsų krautuvėje rasit tinkamų dovanų kiekvienam tarp sekančių dalykų:

•RELIGIŠKI DAIKTAI

Puikūs ražančiai, maldaknygės, stovylėlės, medalikai, kryžiai, retėžėliai su kryžiuokais, altorėliai namams, paveiksai, Katolikiškos Biblijos.

•BRANGMENYS

Visokios rūšies spilkos, auskarai, perlai kaklui, anrankiai, broškos, komodei setai, muzikališkos pudrai dėžutės, kompaktai, odinės piniginės, muzikališkos cigaretais dėžutės, militariški šepetiai vyrams.

•NAMAMS

Puikūs gėlių ir scenerijų paveiksai, velvetiniai piešiniai, vazos, trijų smotų console-setai, fotografijoms rėmai, veidrodžiai ir daug kitokių dalykų.

Atdara vakarais iki 9 val., šeštadieniais iki 10 val.

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

OFISO TELEFONAS: MAIN 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus miestė arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit pigią kainą. Taipgi gausit patarimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo mortgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojamas. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

DELLA C. JAKUBS

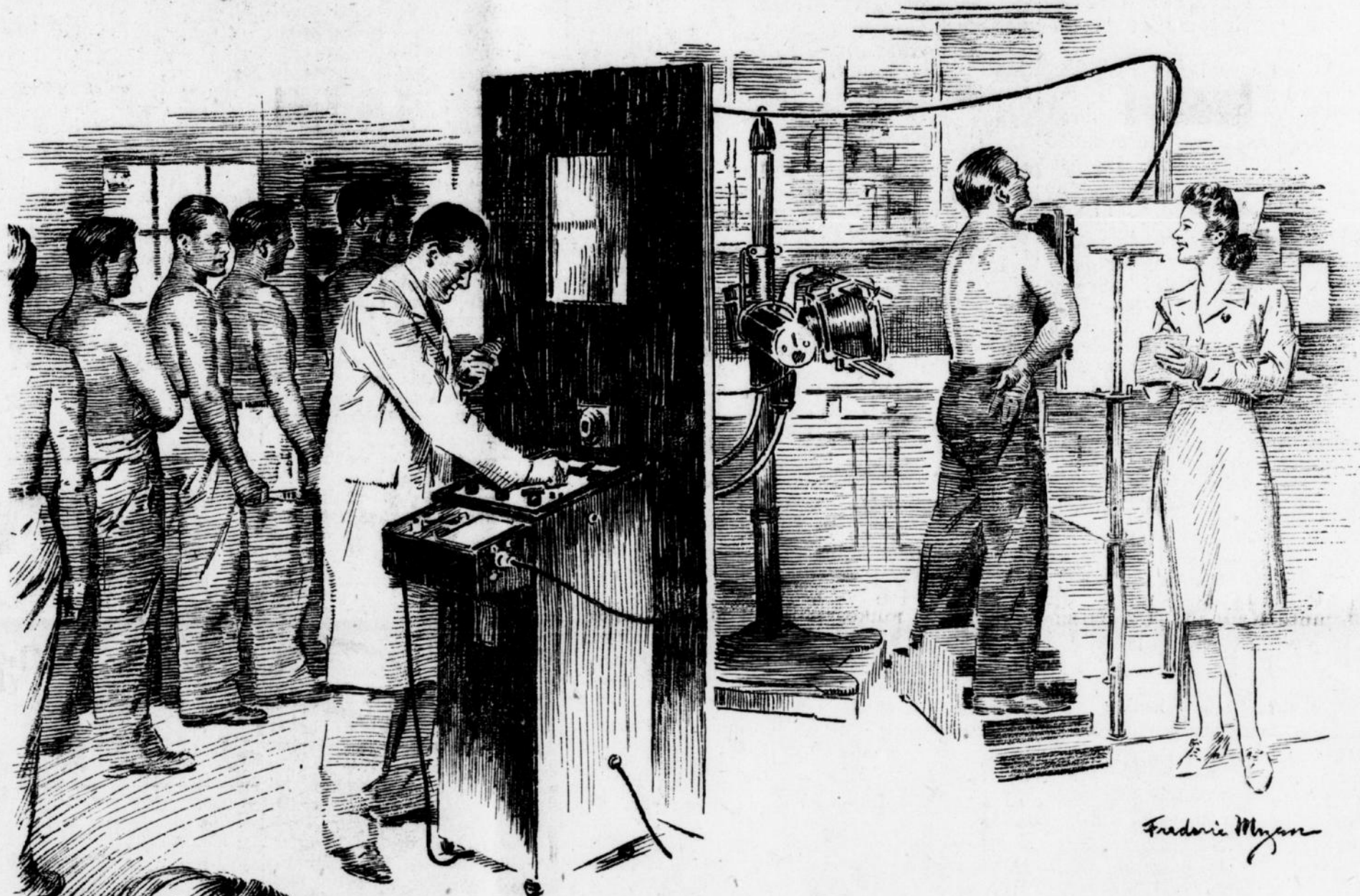
(JAKUBAUSKIENE—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI. Kambariai pašarvojimui leidžiami naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENdicott 1763

Sugabiausias Pasaulyje
Detektivas Darbe!

prieš Zero lėktuvus artinasi prie United States karo laivo... bet pirm negu jis prisiartina jis buna patėmijamas ir nešaunamas žemyn.

Tai pats vidurdienis Clevelando dirbtuvėje... kitas žudytas nusizymėjęs vyrus ir moteris sau aukomis... bet ir jis taipgi bus susektas.

Kaip Su Electronics... sugabiausiu pasaulyje detektivu... detektivu kuris sugauna žudytojų pirm negu jis žudys. Tai Electronics... pavidale radas... kuris persegsti karo laivą. Tai Electronics... pavidale naujos nešiojamos X-ray kameros... kuri suseka džiogą.

BĖGYJE PERETTO METO daugiau negu 75,000 vyrų ir moterų dirbančių Clevelando srities industrijose savą nuorū nasidavė ištyrinėti jų krutines su X-ray bėgyje savo darbo valandų.

Iš jų, 986 iš kiekvieno tukstančio gavo geras žinias kad jų plaučiai yra normalūs. Tačiau, paveiksai atskleidė

kad daugiau negu tukstantis iš jų 75,000 turėjo džiogą lokiamę nosį ir laipsnyje.

Tiktai X-ray spinduliai gali susekti džiogą pačioje jos apsirošimo raudloje. Jeigu kuris turi džiogą užsikrėtimą, labai svarbu surasti tą kuogreičiausia. Juo greičiau pradėdama gydyti tuo tikresnis pagijimas. Prie to, kuomet' asmuo turi džiogą jis gali gerai prisisaugoti neužkrėsti kitus.

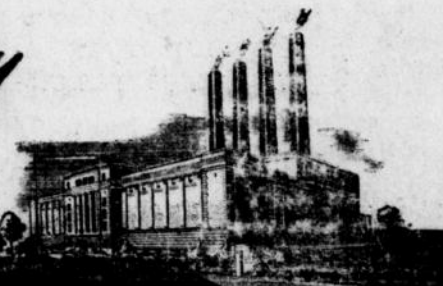
VISUCMENINĖ PADĖKA priklauso daugeliui žmonių industrijose viešos sveikatos prižiūrėtojams, ir Clevelando Medicinos Akademijai, kurie kooperuoja šiame Clevelando X-ray vajuje prieš tą "baltą plėgą"... taip pat ir Anti-Tuberculosis League, kurios sumanyma ir finansavimu šis naudingas darbas varomas.

Padėka taip pat priklauso ir daugeliui ty kurie suivėrė arba išobulno Electronics... ir nuolat plečia jų naudojimą... naudojimą kuris vėl padidins naudingumą elektros patarnavimo jums.

Industriiniams darbininkams egzaminuoja krutines. Ta X-ray kamera dešinėje. Viduryje yra švino uždanga saugojanti operatorių nuo pakartotino išstatymo prieš X-ray spindulius.

The Illuminating Company

ALWAYS ADEQUATE ELECTRIC SERVICE AT LOW COST

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

'HONOR ROLL' KNYGOS DEDIKACIJA ŠI SEKMADIENI

Šv. Jurgio Salėje

Ši sekmadienį, šv. Jurgio parapijos auditorijoje yra rengiama programos, į kurią kiekvienas Lietuvos turėtų ateiti.

Nėra nei vienos šeimos kuri neturi išleisus į kariuomenę sunų, tėvų, brolių arba seserį, ir tam tikslui tapo įtaisyta Garbės Užrašų knyga Clevelando Lietuviams. Į šią knygą norime įrašyti kiekvieno vardą, ir jei dar nėra pridūtas jūsų šeimos nario vardas, pridukite šiam vakarė. Ši knyga pasiliks vienas iš istoriškų dokumentų Clevelando Lietuvių prisidėjimo Antrame Pasauliniame Kare.

Norėtume taipgi žinoti vardus tų mūsų vyrų kurie jau padėjo savo gyvastį šiam karui. Sykiu su karių vardais pridukite ir dieną kada įstojo į tarnybą, ir dieną mirties.

Programas parapijos salėje prasidės 6 val. vakare, ir pasiūlymas programai bus Kortavimas.

Sekanti vietos Lietuvių vardai yra užrašyti mūsų Garbės Užrašų knygoje:

Adomaitis Pranas, Akelis Jonas, Alekšas Keistutis, Andrus Andrejus, Aluška Pranas, Augustinas Albertas, Bleijus Mykolas, Blazūnas Pranas, Bakaitis Pranas, Bennis Edvardas, Bennis Alekas, Bennis Albinas, Barber Walter, Barber Vincas, Belskis Petras, Baronas Stasys, Baronas Albertas, Bush Albinas, Bush Kazys, Bogas Juozas, Botvyrus Jurgis, Brazis Vincas, Balutis Juozas, Bindokas Pranas, Brazauskas Jonas, Cienas Edvardas, Cienas Antanas, Charauskas Richard, Cizauskas Albertas. (Bus daugiau) Jurgis K. Venslovas.

SUSIRINKIMAS

BALF 55-to skyriaus susirinkimas bus laikomas tuoj po sumos, naujos parapijos salėje. Visi nariai prasmė dalyvauti. Yra svarbių reikalų. Valdyba.

NAMŲ SAVININKAMS

Metinis Namų Savininkų susirinkimas bus laikomas antradienio vakare, Gruodžio 13, Lietuvių salėje, nuo 8 v. vak. Kadangi šis susirinkimas yra daugiau negu paprastas tat ir narių priedermė yra atsilankyti būtinai. Turėsim išrinkti valdybą 1945 metams, taipgi reikės apkalbėti, o gal ir perleisti rezoliuciją dėl OPA, ir yra daug kitų svarbių dalykų aptarti. Koresp.

IMTYNĖS GRUODŽIO 12

Jack Ganson praneša surengs trečias šio sezono imtynes Public auditoriume antradienio vakarui, Gruodžio 12. Surinko penkias poras žymiausių imtykių. Pradžia 8:30 vakare.

•MIESTO Taryboje bruzdama prieš bingo lošimus, norima praveisti tarimą kad bingo būtų nelegališkas, nes mieste einais daug raketo iš to.

•HOTELIŲ tarnautojai višame Clevelande rengiasi prie streiko, reikalaujanti daugiau mokesčių. Valdžios Karo Darbo Tarybos atstovai rupinasi išvengti streiko.

•OHIO valstijoje 1943 metais nuo nelaimingų atsitikimų sutiko mirti 1,388 asmenys.

Kalbės Karo Nelaisvių Globotoja

Mrs. C. D. Mickelwait, atstovė Prisoners of War Service nuo National American Red Cross iš Washingtono, kalbės antrame atvirame susirinkime Didžiojo Clevelando gimnės ir draugams karo nelaisvių, civilių internuotų ir tu kurie dingo kare be žinios, rengia Red Cross Chapter ketvirtadienį, Gruodžio 14, didžiojo salėje Clevelando.

Tą dieną bus du susirinkimai, vienas nuo 2 po pietų, antras 8 val. vakare.

PIRKIT DAR NORS VIENĄ \$100 VERTĖS WAR BOND

Visi Ohio lietuviai, pasirodykite! Remkite savo vyrus kariaujančius visuose frontuose, prisidėkite prie pagreitimo jų sunkaus darbo! Jie nori grįžti, nori gyventi, o laimės ir galės sugrįžti tik jeigu mes jiems talkininkausim čia namie.

Mums lengviausias būdas padėti jiems kariauti yra pirkti mas War Bonds.

Dabartiniu Šeštos Karo Pasakosolės vėjais metu pasistengime pirkti kuodaugiau karo

bonų. Pirkime dabar tuos E serijos bonus, kurie už \$75 po dešimtis metų atneš jums visą \$100.

Kurie dar nepirkto tą ekstra karo boną, pas jus gali užteiti Victory Volunteer, kurie pasiūlymą dirba padaryti šėta Paskolą pasekminga. Pirkite tą ekstra \$100 vertės karo boną iš jų.

Bet geriau padarys tie kurie nelaukė raginimų nusipirkti sau boną ar daugiau ir atsilankiusiam voliantieriui parodysi kad jau pirkto.

GREIČIUTĖS VESTUVĖS

Lapkričio 15 d., 10 val. ryte, šv. Jurgio bažnyčioje atsi-buvo šliubas Stasės Greičiutės su Ensign Albert L. Gregoric, U.S.N.R. šliubas atsi-buvo su iškilmingomis mišiomis, kurias atnėšavo trys kunigai. Šliubą suteikė Kun. V. Vilkučiai. Apie 65 parapijos mokyklos vaikų giedojė mišias. Tris kartus giedojė solo Kun. B. Ivanauskas.

Garbės pamergė buvo nuo mažų dienų Stasės draugė Elena Bacevičiūtė, ir garbės ponis buvo jaunosios brolio, smuikininko Vinco Greičiaus žmona.

Stasė Greičiūtė yra jaunaušia muzikų Greičių duktė. Ji baigė East High mokyklą ir lankė Flora Stone Mather College. Nuo mažens prigulėjo parapijos vaikų chore ir vėliau suaugusių bažnytiniame chore.

Ensign Albert L. Gregoric yra vienturtis sunus žinomos vietos Elnierių L. Gregoric (Slovėnų tautos). Jis baigė Cathedral Latin School, yra alumnus Dayton University ir yra baigęs Case School of Applied Science inžinieriaus mokslus.

Jaunasis pas savo sužadėtinę atvyko iš Washingtono valstijos, 3300 mylių tolu. Po vestuvių jauna porėlė išvažiavo ten gyventi, į Port Orchard, Wash. Laimingo gyvenimo!

NUOSIRDI PADĖKA

Pirmiausia dėkoju savo mamytėi ir tėtėi už visokią pagalbą. Nuosirdžiai dėkoju klebonui Kun. Vilkučiai už iškilmingas mišias mūsų šliubo laiku; Kun. B. Bartis ir kitai kunigui; Kun. B. Ivanauskui už gražų giedojimą solo. Mielai seselei Angelai ir kitoms sesutėms už išpuosimą altorių, ir vaikučiams už giedojimą. Mano tėtėi ir sesei Reginai Brazaitienėi už grojimą vargonais.

Dėkoju mano vyro tėvams, Mr. ir Mrs. L. Gregoric, už labai stambia piniginę dovana. Mano vyro giminėms, tėtai Mrs. Knaus, Mrs. C. Lausche, John Mihalic šeimai už piniginės ir kitas brangias dovanas. Klebonui Kun. Vilkučiai už jo brangią dovana, mano draugei Elenai Bacevičiūtei, smuikininkui broliui Vincui ir brolienei, broliui Pranui ir brolienei iš St. Louis, Mo., B. Kudzienei Jr., J. Šukienėi, p. Pukeliams nuo E. 74 st., U. Bacevičiūnei, K. Arbukiūtei, p. Štaupams, mano

kriktoto motinai p. K. Urbšaitienei, Mrs. A. Zesiger ir tiems kurių vardų nepasizymėjau.

Nors toli gyvenis, bet jūsų neužmiršiu.

Stasė Greičiūtė-Gregoric.

MIRIMAI

ANNA LUTKUS. (Draunys), 48 metų, nuo 10518 Glenville ave., mirė Gruodžio 1, palaidota 6 d. Kalvarijos kapinėse; pamaldos atsi-buvo šv. Jurgio bažnyčioje.

Vėlonė sirgintojo per keletą metų. Paliko vyrą, Mateušą, dukterį Mrs. Jean Pasal.

Paėjo iš Vilkių par., Kviasų k. Amerikoje išgyveno 30 metų.

PUZINAS AMELIA (Barbavičiūtė), nuo 1596 7. 32 st., mirė Lapk. 30, palaidota Gr. 4, Kalvarijos kapinėse.

Liko vyras, Jonas, vaikai: Stasys, Jonas, ir Julė. Vėlonė Amerikon atvažiavo 1909 m., paėjo Raseinių apskr., Laukuvos par. Šių abiejų laidojime pasitaravo laidotuvių direktorius N. A. Wilkelis.

•DEWEY Ohio valstijoje gavo tik 11,530 balsų daugiau negu Roosevelt, kaip oficialiai paskelbtos balsavimų pasekmės parodo.

Dewey gavo 1,582,293

Roosevelt 1,570,763

Demokratas Lausche gubernatoriaus rinkimus laimėjo su 112,359 daugiau balsų negu jo oponentas gavo.

Lausche gavo 1,603,829

Stewart 1,491,450

DU KAMPARIAI SUITE 5704 DIBBLE Ave., du gerai įrengti kambariai, \$6.50 savaitėje. Kreipkitės telef. EXpress 1585. Namie kasdien, išskyrus penktadienį. Lietuvių namas. Kreipitis per užpalkalines duris. (59)

U R G O FRUIT-VEGETABLE STORE

7012 Superior Avenue

NAUJA DARŽŲVIŲ IR VAIŠIŲ KRAUTUVĖ

Sviežios ir sezoninės daržovės ir vaisiai, viskas švariai užlankoma. Lietuvių kaimynystėje.

THE LITHUANIAN CHARACTER OF NORTHERN EAST PRUSSIA

(Continued)

Lithuanian Literature

The publication of religious and other Lithuanian-language literature was encouraged, reaching its height about the middle of the seventeenth century. This period is associated with the names of such Lithuanian writers as Mazvydas (translator of Luther's smaller Catechism, first book printed in Lithuanian language in 1547), Bretkunas, Kleinas, etc. In 1652 Daniel Kleinas, pastor of Tilsit, published a grammar of the Lithuanian language of which he wrote in the introduction: "It is the dialect of Kaunas that we, with small differences, speak in Prussia as the best and most suitable". In his Lithuanian prayer-books "our Lithuania" is substituted for the word "Prussia".

On the occasion of the coronation of the first king of Prussia, Frederick I, an order was issued for the translation of the New Testament into Lithuanian. Its translators say in their introduction that "the translation conforms to the genius of the Lithuanian language as spoken in the Kingdom of Prussia as well as the Grand Duchy of Lithuania" (genio loquendi Lithuanorum in regio Prussiae ao in Magno Ducatu Lithuaniae accomodatum.)

Even official documents and appeals from dual chancelleries addressed to Lithuanians were written in Lithuanian; some copies of such documents are to be found in the United States. As late as 1818 the Gumbine (Gumbinnen) administrative unit was named "Klg. Preussische-Litauische Regierung" (the Royal Prussian-Lithuanian government).

In the eighteenth century the Prussian government began to take precautions against the Lithuanization of German colonists; later, the situation was reversed. Kristonas Duonelaitis (1714-1781), the greatest Lithuanian poet of Prussian Lithuania, deplored the Germanization of the Lithuanian peasant, painting the German colonists in dark colors in his poem Metai (The Seasons). German scholars such as Lessing, Herder and Goethe exhibited interest in the Lithuanian language and its folklore.

As a reaction against the policy of Germanization in 1726-75, fifty new Lithuanian books were printed in Prussian Lithuania. As a result of the French Revolution, Prussian nationalism gained impetus, and restrictions on the Lithuanian language became more severe. Prof. L. J. Reza and others defended the right to use the Lithuanian language. Kelevis (Traveller), weekly Lithuanian-language publication of Koenigsberg published by Professor Kursaitis, also championed the Lithuanian cause.

The Germanization and colonization of Lithuania Minor were further intensified under Chancellor Bismarck. Between 1865 and 1873 the Lithuanian language was banned from the schools. A special law of 1876 declared German to be the only language of the state. Lithuanian resistance continued. Petitions for the reintroduction of the Lithuanian language into the schools were presented to the Kaiser: in 1879 with 16,400 signatures, in 1882 with 19,000 signatures, and again in 1895 with 27,000. However, the petitions were of no avail. A Lithuanian representative, Jonas Simalakis, was elected to the German Reichstag in 1898. Another Lithuanian member was Macielis. The first Lithuanian representative in Prussian Landtag was Dr. V. Gaičalaitis (1903); another representative was Dr. V. Steputaitis, from Gumbinnen precinct, in 1913.

Dr. G. Sauerwein, a German philologist, did much to keep the Lithuanian language alive. He learned the language himself and interceded whenever possible on behalf of the Lithuanians. He is especially noteworthy because of his song, "Lithuanians esame mes gimę, Lietuviai turime it but" (Lithuanians we are born and Lithuanians we must remain), which was adopted by the Lithuanians of East Prussia as their national anthem.

A number of Lithuanian-language papers were published in Prussian Lithuania. The first appeared in 1832. The most influential was Kelevis (Traveller) mentioned above. The strongest in Lithuanian spirit was the Lietuviška Ceitunga (Lithuanian Paper), which appeared in 1878. The Tilses Kelevis, published in Tilsit, continued until the outbreak of the present war.

When the Czarist rulers of Lithuania banned the printing of Lithuanian books (1864-1904) Lithuanian patriots published books and papers in Prussian Lithuania and smuggled them across the frontier. In this period the newspaper Austra (Dawn) was especially noteworthy.

(To be continued)

SPIRIT OF WAR

I
Today there's going on a war
And our country is fighting for
To let the light of freedom shine
On us and our land divine.

II
Our men fight day and night
And our country is fighting for
To teach the Axis and the Japs
The equal parts of man perhaps.

III
If we would stop to realize
That we live like in paradise,
While over there is slavery
And they beg aid from you and me.

IV
For all the bonds and stamps we buy
Our men receive a huge supply
Of ammunitions for the war
And they desire more and more.

V
So let's get busy, you and I,
And help till we are apt to die.
Then say each morn and eve a prayer,
And you'll feel that you do your share.

Adele M. Gribskas.

KAIMYNIŠKOS UZEIGOS

TREE'S CAFE

1457 East 71st Street

LIETUVIŠKA UZEIGA ALUS DEGTINĖ VYNAS

Smagi vieta sueiti savo senus pažystamus ir draugus.
Eleanor ir Anthony Budas
Savininkai (20)

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UZEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus

Lietuvius atsilankyti.

Atdara nedėlidienais.

KAZYS LEIMONAS, Sav.

SUPERIOR-RUSSELL INN

LIETUVIŠKA UZEIGA

6824 Superior Ave.

LIQUOR WINE BEER

Vieta kur susitaja kitu miestu

pravažiuojanti Lietuviai

Helen Urbšaitis Helen Dunbar

Savininkės

STONIS TAVERN

LIETUVIŠKA UZEIGA

"Kur alus skanesnis"

"Arielkėlė šiltesnė"

ALUS, DEGTINĖ, VYNAS, UZKANDŽIAI

584 Euclid Avenue

Ant U. S. Route 20

Kazys Stonis, Savininkas.

WICKLIFFE, OHIO

THE PERYSCOPE

THE LITHUANIAN press in the United States is wholeheartedly behind the Sixth War Loan Drive. The Lithuanians are out to maintain their high standard of war bond purchases shown in previous drives. They give all they can, just as other Americans do, then buy extra fired by the hope that the United States will secure the application of the principles of the Atlantic Charter to Lithuania.

THE FEDERATION of Lithuanian Societies of Great Britain has published a book about Lithuania and its problems, written by a former British Consul General to Lithuania, E. J. Harrison. Its title is "Lithuania's Fight for Freedom". Press reports say it contains the Soviet plan to destroy Lithuanian, Latvian, and Estonian peoples, and an appeal by the Supreme Committee to Liberate Lithuania urging Great Britain and the United States to stop this Soviet plan.

LITHUANIAN editors saluted the new Secretary of State, Edward Stettinius Jr., and expressed hope he will continue the same line of policy in regard to Lithuania as Cordell Hull.

THE LATVIANS of New York celebrated the Independence Day of Latvia (November 25th) and adopted a resolution calling upon President Roosevelt to substitute a United Nations Military Commission in place of the present secret Russian police in the Baltic States.

The resolution expressed hope that the United States will apply to the Baltic States "the high and traditional principles of American policy of self-determination of nations and of sovereign equality of all states, large and small".

CHICAGO Lithuanian Americans expect to raise \$4,750,000 during the Sixth War Loan Drive. For their purchases during the Fourth War Loan, the War Department has named five bombers with the Lithuanian historical names of Vilnius, Lithuania, Vytautas, Birute, and Kestutis.

THE FAMOUS British statesman Lord Acton once said: "Power corrupts and absolute power corrupts absolutely". An affirmative example at the present moment is Soviet Russia, the only absolutistic power in the grand coalition of democratic United Nations.

Russia's actions in the Baltic States and Poland, and her activities in Finland, where no regard whatsoever is paid either to the wishes of the local inhabitants, or the desires of statesmen of other United Nations, show that "absolute power corrupts absolutely".

THE PERYSCOPE
The resolution expressed hope that the United States will apply to the Baltic States "the high and traditional principles of American policy of self-determination of nations and of sovereign equality of all states, large and small".

CHICAGO Lithuanian Americans expect to raise \$4,750,000 during the Sixth War Loan Drive. For their purchases during the Fourth War Loan, the War Department has named five bombers with the Lithuanian historical names of Vilnius, Lithuania, Vytautas, Birute, and Kestutis.

THE FAMOUS British statesman Lord Acton once said: "Power corrupts and absolute power corrupts absolutely". An affirmative example at the present moment is Soviet Russia, the only absolutistic power in the grand coalition of democratic United Nations.

Russia's actions in the Baltic States and Poland, and her activities in Finland, where no regard whatsoever is paid either to the wishes of the local inhabitants, or the desires of statesmen of other United Nations, show that "absolute power corrupts absolutely".

NOTARY PUBLIC

Turint reikalingą notarizuoti dokumentus kreipkitės į

K. S. KARPIUS

6820 Superior Ave.

ENdicott 4486

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuviu Direktorius

IR BALZAMUOTOJAS

Sermonims kambarius duodame vartoti nemokamai

Naujoji, moderniniai įrengtoji nuosavioji vieta

6202-04 SUPERIOR AVE.

HEnderson 9292

Duokit Dovanas

KURIAS GALI DĖVĖTI

Tos labiausiai patiks!

KAKLARAISČIAI Didžiausias pasirinkimas viliusų pavyzdžių ir marginių. 65c. 2 už \$1.25 — \$1 — 1.50	SWEATERIAI Apsiveikami ir užsimananti, vienodu spalvu ir sudėtingu. \$3.95 iki \$6.00
KEINĖS VYRAMS ir VAIKINAMS Daugybė iš ko pasirinkti. \$3.95 — \$5.95 — \$6.95	MARŠKINIAI Paprastu vienodu spalvu ir sporto marškiniai, ligon rankovėm. \$3.95 — \$4.95
KAKLUI ŠALIKAI Vienodu spalvu ir puikių marginių raišy ir vilnoriau. \$1.50 — \$2 — \$2.95	DIRŽAI Tikros tvirtos odos diržai, vienodu spalvu ir marginti. \$1.00 — \$1.50 — \$2.00
SKRYBELĖS Gerai žinomų išdirbysčių ir visokių pavidalų. \$6.00 — \$7.00	PETNESOS Visokių petnešų, ausų, megstų su sintetiku gamu. \$1.00 — \$1.50

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirkinys. DYKAI

Čia galite iškeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave

Atdara Vakaraus